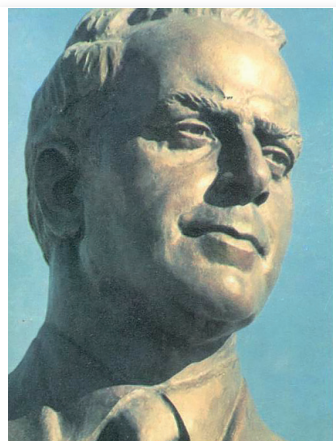

YENİ AZƏRBAYCAN
Azərbaycan dövlət müstəqilliyi Azərbaycan xalqının milli sərvətidir.
Qəzet 1993-cü ilin aprel ayından nəşr olunur. Yeni Azərbaycan Partiyasının orqanı.

12 aprel
2025-ci il,
şənbə
№ 060 (6888)
Qiyamət
60 qəpik

Antalyadan dünyaya çağırış

Bax səh. 2

Vaşinqtondan Bakıya əməkdaşlıq mesajı...

Bax səh. 3

Milli Məclisin iclasında...

Aprelin 11-də Milli Məclisin növbəti iclası keçirilib. İclasın gündəliyinə 21 məsələ daxil edilib. Əvvəlcə spiker Sahibə Qafarova parlament nümayəndə heyətinin Özbəkistana səfərinin nəticələri haqqında məlumat verib. O bildirib ki, səfərdə məqsəd Qoşulmama Hərəkatı Parlament Şəbəkəsinin dördüncü konfransını təşkil edib, iştirak etmək və həmçinin, Parlamentlərarası İttifaqın 150-ci Assambleyasında və Assambleya çərçivəsində keçirilən Asiya Parlament Assambleyasının Koordinasiya iclasında iştirak etmək idi. S.Qafarova Milli Məclisin növbəti 5 beynəlxalq parlament təşkilatına, o cümlədən Qoşulmama Hərəkatının Parlament Şəbəkəsi və Asiya Parlament Assambleyasına sədrlik edir.

Spiker deyib ki, Parlamentlərarası İttifaqın 150-ci Assambleyası isə "Sosial inkişaf və ədalət naminə parlament fəaliyyətləri" mövzuna həsr edilmişdi. Eləcə də Özbəkistanda Azərbaycanın sədrliyi ilə Asiya Parlament Assambleyasının Koordinasiya iclası da keçirilib. S.Qafarova Milli Məclisin nümayəndə heyətinin Özbəkistana işgüzar səfərini uğurlu hesab edib.

Sonra millət vəkili cari məsələlərlə bağlı çıxış ediblər. Deputat Ceyhun Məmmədov bildirib ki, Prezident İlham Əliyev ADA Universitetinin təşkil etdiyi beynəlxalq forumda növbəti dəfə həm bölgəmiz, həm də dünyamız üçün çox mühüm mesajlar verib. Onun sözlərinə görə, Prezident İlham Əliyevin verdiyi mühüm mesajlar çox idi: "Bu mesajlar olduqca açıq, cəsur, ümumi və hədəfli idi. Onlardan biri Yaxın Şərqlə bağlı məsələlərdir. Bu gün Azərbaycan Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi uğurlu xarici siyasət nəticəsində Yaxın Şərqdə əsas aktorlarından birinə çevrilib. Bu gün Yaxın Şərqdə baş verən hadisələr bütün müsəlman dünyası tərəfindən diqqətlə izlənilir. Bu baxımdan Türkiyə ilə İsrailin Suriya ilə bağlı məsələləri müzakirə etmək üçün Azərbaycanı seçmələri Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi uğurlu...

Bax səh. 5

Bax səh. 4

Yeni Azərbaycan Partiyasının nümayəndələri IV Antalya Diplomatıya Forumunda iştirak edirlər

Nikbin ssenarilər...

Bax səh. 5

Bakı regionun enerji-nəqliyyat xəritəsini müəyyənləşdirir

Bax səh. 6

TDT mühüm global aktora çevriləcək

Yeni dünya nizamı ərəfəsində ənənəvi global birliklər bir çox çətinliklərlə üz-üzə qalıb. Xüsusilə, ötən əsrdə iqtisadi, siyasi, hətta hərbi hədəflər uğrunda bir "tavan" altında birləşmək "məcburiyyətində" qalan ölkələr tarixi-ənənəvi fikir ayrılıqlarının yeni motivlərini yaşayırlar. Yeni iqtisadi rəqlament fərdi maraqlar üzərində formalaşır - bu isə nəticə etibarilə regional əməkdaşlıq bağlarını ön plana çıxarır. Eyni coğrafiyada yaşayan, global intqerasiya prosesinin ən aparıcı predmetlərindən sayılan milli kimliyə, etnik kökə bağlı funksional birliklər yaranan situasiyadan maksimum istifadə edə bilərlər. Başqa sözlə, hazırda bu kimi birliklərin inkişaf perspektivi olduqca böyükdür. Yeni dövrdə daxili iqtisadi gücün təmərküzləşməsi, geo-coğrafi hərbi müdafiə refleksinin artması, ən mühüm ünsür sayılan nəqliyyat imkanlarının genişləndirilməsi və ən əsası beynəlxalq ticarət şəbəkəsinin mühüm bir hissəsinə çevrilməsi qeyd edilən şansları bir neçə dəfə artırır.

Azərbaycanın TDT-nin gələcək inkişafı ilə bağlı yaratdığı geostrateji potensial ölçüyəgəlməzdir. Birliyin daha möhkəm təməllər üzərində inkişaf etməsi üçün ötən ilin yayında Şuşada imzalanan Qarabağ Bəyannaməsi təşkilatın tarixində yeni bir mərhələ yaradıb. Qarabağ Bəyannaməsi Türkiyənin regionda və dünyada sülh, təhlükəsizlik, sabitlik, inkişaf və tərəqqi ideyalarına sadıq olan, türk xalqlarının ortaq etnik köklər, tarix, dil, mədəniyyət, ənənələr və dəyərlərinə söykənən ailə olduğunu bir daha ortaya qoydu. Sənəddə strateji tərəfdaşlığın daha da möhkəmləndirilməsi və dərinləşdirilməsi, TDT-nin kollektiv strategiyasının formalaşdırılması üçün siyasi, iqtisadi, nəqliyyat, müdafiə sənayesi, humanitar, təhsil və mədəniyyət sahələrində türk dövlətlərinin tam potensialından və imkanlarından istifadə edilməsinin vacibliyi qeyd edilir. Beləliklə, bu sənəd yeni dövr üçün TDT-nin əsas inkişaf konsepsiyasına çevrilir.

Beləliklə, yeni dövrdə yeni inkişaf yolu yaranan TDT Azərbaycanın...

Bax səh. 3

İstanbulda ikinci görüşün nəticələri ABŞ və Rusiyanın bir-birinə ehtiyacı var

Bax səh. 7

"Sülh göyərçini"ndən atəş əmri...

Bax səh. 6

Koalisiyanın arzuları... Avropa ölkələri yeni təhlükəsizlik arxitekturası formalaşdırmağa çalışırlar

Bax səh. 7

Həmrayliyə və dəstəyə görə Azərbaycan Prezidentinə minnətdarlıq İlham Əliyev Antalyada Şimali Kiprin Prezidenti ilə görüşüb

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin aprelin 11-də

Antalyada Şimali Kipr Türk Cümhuriyyətinin Prezidenti Ersin Tatar ilə görüşü olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, söhbət zamanı Prezident İlham Əliyevlə Ersin Tatar arasında ölkəmizdə və beynəlxalq tədbirlər çərçivəsində keçirilən görüşlər, həmçinin ötən il onun Şuşada Türk Dövlətləri Təşkilatının Dövlət başçıların qeyri-rəsmi Zirvə toplantısında iştirakı məmnunluqla xatırlandı. Prezident İlham Əliyev Şimali

Kipr Türk Cümhuriyyətinin Türk Dövlətləri Təşkilatına müşahidəçi qismində qatılmasını qeyd etdi.

Ersin Tatar dövlətimizin başçısına Şimali Kipr Türk Cümhuriyyətinə göstərdiyi həmrəyliyə və dəstəyə, həmçinin bir neçə gün əvvəl ADA Universitetində keçirilən beynəlxalq forumda dediyi sözlərə görə minnətdarlığını ifadə etdi.

Söhbət zamanı müxtəlif səviyyələrdə qarşılıqlı səfərlərin həyata keçirilməsi və bir sıra sahələrdə əməkdaşlıq məsələlərinə toxunuldu.

Dünyanın aparıcı platformalarından biri Antalyada İlham Əliyev Rəcəb Tayyib Ərdoğan ilə görüşüb

Aprelin 11-də Antalyada Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan ilə görüşü keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə Azərbaycanla Türkiyə arasında qardaşlıq və müttəfiqlik münasibətlərinin bütün sahələrdə uğurla inkişafından məmnunluq ifadə olunub, əlaqələrimizin perspektivləri müzakirə edilib.

Dövlətimizin başçısı Antalya

Diplomatik Forumuna dəvətə görə Türkiyə Prezidentinə təşəkkürünü bildirərək, bu tədbirin beynəlxalq gündəlikdə duran vacib məsələlərin müzakirəsi üçün dünyanın aparıcı platformalarından biri olduğunu deyib.

Söhbət zamanı dövlət başçıları ikitərəfli münasibətlər, Cənubi Qafqaz və Yaxın

Şərq bölgələrində vəziyyətlə bağlı fikir mübadiləsi aparıblar.

Azərbaycan bərpa prosesində iştirak etməyə hazırdır İlham Əliyevin Suriyanın keçid dövrü Prezidenti ilə görüşü olub

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin aprelin 11-də Antalyada Suriya Ərəb Respublikasının keçid dövrü Prezidenti Əhməd Əl Şaraa ilə görüşü olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Prezident İlham Əliyev Suriyada baş vermiş dəyişikliklərlə əlaqədar məmnunluğunu bildirərək, bununla bağlı Əhməd Əl Şaraanı təbrik etdi.

Dövlətimizin başçısı dedi ki, dəyişikliklərdən sonra Azərbaycan nümayəndə heyəti ön qısa müddət ərzində bu ölkəyə göndərilib və Əsəd rejiminin siyasəti səbəbindən uzun zaman fəaliyyət göstərməyən Azərbaycanın Suriyadakı səfirliyi fəaliyyətini bərpa edib.

Prezident İlham Əliyev Suriyada sabitliyin möhkəmləndirilməsi üçün zəruri olan bərpa prosesində Azərbaycanın iştirak etməyə hazır olduğunu qeyd etdi.

Əhməd Əl Şaraa Azərbaycan tərəfinin dəstəyinə görə dövlətimizin başçısına minnətdarlığını bildirdi. O, gələcəkdə enerji, infrastruktur, təhlükəsizlik sahələrində Azərbaycanın Suriyaya dəstək göstərməsi-

nin önəmini qeyd etdi.

Suriyada sabitliyin bərpası üçün əlindən gələni etdiyi deyən Əhməd Əl Şaraa bununla belə xarici amillərin bu məsələyə təsirindən narahatlığını vurğuladı.

Görüşdə, eyni zamanda, Azərbaycan-Suriya-Türkiyə üçtərəfli əməkdaşlıq formatının inkişafı məsələsinə toxunuldu.

Söhbət zamanı ölkələrimiz arasında yüksək səviyyəli rəsmi nümayəndə heyətlərinin və biznes dairələrinin təmsilçilərinin qarşılıqlı səfərlərinin həyata keçirilməsi ilə bağlı razılıq əldə olundu.

Dövlətimizin başçısı Əhməd Əl Şaraanı ölkəmizə səfərə dəvət etdi.

Dəvət minnətdarlıqla qəbul olundu.

Regional məsələlər məhz region ölkələri tərəfindən həll olunmalıdır İlham Əliyev Antalyada İrakli Kobaxidze ilə görüşüb

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev aprelin 11-də Antalyada Gürcüstanın Baş naziri İrakli Kobaxidze ilə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə Azərbaycanla Gürcüstan arasında dostluğun və strateji tərəfdaşlığın tarixi xarakter daşıdığı qeyd olundu.

Bu ilin yanvarında Azərbaycana işgüzar səfərini və səfər çərçivəsində Prezident İlham Əliyevlə görüşlərini məmnunluqla xatırlayan Gürcüstanın Baş naziri həmin görüşlərdə ölkələrimiz arasında iqtisadi-ticar, mədəni və digər sahələrdə əməkdaşlığın genişləndirilməsinə, bununla bağlı aidiyyəti dövlət qurumlarına

verilən tapşırıqların icrası istiqamətində görülmə işlərə toxundu.

İrakli Kobaxidze Prezident İlham

Əliyevin bir neçə gün əvvəl ADA Universitetində beynəlxalq forumda çıxışı zamanı ikitərəfli əlaqələrimizə dair söylədiyi fikirlərin Gürcüstanda çox böyük maraqla qarşılandığını bildirdi.

Dövlətimizin başçısı hazırda dünyada cərəyan edən təlatümlü şəraitdə Azərbaycan və Gürcüstanın birliyinin, həmrəyliyinə vacibliyinə

toxunaraq Cənubi Qafqaz bölgəsində regional məsələlərin məhz region ölkələri tərəfindən həll olunmasının vacibliyini qeyd etdi.

Söhbət zamanı qarşılıqlı maraqlı doğran məsələlərə dair fikir mübadiləsi aparıldı.

Sudan Azərbaycanla əlaqələrin inkişafına əhəmiyyət verir İlham Əliyev Antalyada Sudanın Suveren Keçid Şurasının Sədri ilə görüşüb

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin aprelin 11-də Antalyada Sudan Respublikasının Suveren Keçid Şurasının Sədri Abdel Fattah Al-Burhan Abdelrahman Al-Burhan ilə görüşü olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Sudan Respublikasının Suveren Keçid Şurasının Sədri ölkələrimiz arasın-

da tarixi əlaqələrin olduğunu qeyd etdi. O, Azərbaycanın həm öz regionunda, həm də dünyada böyük nüfuzla malik vacib ölkə olduğunu vurğuladı.

Abdel Fattah Al-Burhan Abdelrahman Al-Burhan Sudanın Azərbaycanla müxtəlif sahələrdə əlaqələrin inkişafına mühüm əhəmiyyət

verdiyini dedi və ölkələrimiz arasında mədəni sənəyi, enerji, infrastruktur, investisiyalar və digər istiqamətlərdə əməkdaşlıq üçün yaxşı imkanların olduğunu qeyd etdi.

Söhbət zamanı təhsil və təlim sahələrində də əməkdaşlıq məsələləri müzakirə edildi.

Burhanın Qoşulmama Hərəkatına üzv ölkələrin dövlət və hökumət başçıların 18-ci Zirvə görüşündə iştirakını və səfər əsnasında aparılmış müzakirələri məmnunluqla xatırladı. Bundan sonra Azərbaycanla Sudan arasında əlaqələrin yüksələn xətt üzrə inkişaf etdiyi vurğulandı.

Görüşdə iki ölkə arasında münasibətlərin genişləndirilməsi üçün iqtisadi təyinatlı nümayəndə heyətlərinin qarşılıqlı səfərlərini təşkil edilməsi məsələlərinə dair fikir mübadiləsi aparıldı, Qoşulmama Hərəkatı və digər beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində əməkdaşlıq qeyd olundu.

Antalyadan dünyaya çağırış

Aprelin 11-də Türkiyənin Antalya şəhərində "Antalya Diplomatika Forumu"nun açılış mərasimi keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva tədbirdə iştirak ediblər. Tədbirdə əvvəlcə Türkiyənin xarici işlər naziri Hakan Fidan giriş nitqi ilə çıxış etdi. O, Forumun əhəmiyyətini vurğuladı, tədbirdə çox nüfuzlu qonaqların iştirak etdiyini dedi. Sonra Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan çıxış etdi. Türkiyə dövlətinin başçısı hazırda dünyada mövcud olan problemlərin müzakirəsinin vacibliyini vurğulayaraq, bu baxımdan Forumun roluna toxundu.

Qeyd edək ki, global çağırışlarla bağlı müzakirələrin aparılması, onların həlli yollarının tapılması kimi məsələlərdə dünyanın aparıcı platformalarından biri olan "Antalya Diplomatika Forumu"nda 20-dən çox dövlət və hökumət başçısı, 70-dən artıq nazir olmaqla ümumilikdə 140 ölkədən 450-dək yüksək səviyyəli nümayəndə iştirak edir. Forum çərçivəsində müxtəlif formatlarda keçiriləcək 50-dən artıq tədbirdə Yaxın Şərqdən Asiya və Sakit okean hövzəsinə, Afrikadan Latın Amerikasına qədər geniş coğrafiyada global çağırış və təhdidlərlə yanaşı, iqlim dəyişikliyi, orçaq təhlükəsizliyi, rəqəmsallaşma, süni intellekt kimi dünya gündəmində mühüm yer tutan məsələlər ətrafında müzakirələr aparılacaq.

Dünəndən dünyanın diqqəti Türkiyəyə yönəlib. Aprelin 11-də qardaş ölkədə IV Antalya Diplomatika Forumu (ADF2025) işə başlayıb. Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanın himayəsi və Türkiyənin Xarici İşlər Nazirliyinin (XİN) ev sahibliyi ilə keçirilən tədbir aprelin 13-dək davam edəcək. Budəfəki forum "Parçalanan dünyada diplomatikaya sahib çıxmaq" mövzusunda əhatə edir. Ənənəvi olaraq dövlət və hökumət başçıları, diplomatları, elm adamlarını, analitikləri, media təmsilçilərini və digər yüksək səviyyəli şəxsləri bir araya gətirən, global və regional məsələlərin müzakirə olunduğu beynəlxalq platformaya Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin dəvət alması və ölkəmizin tədbirdə geniş nümayəndə heyəti ilə iştirak etməsi xüsusi mənə daşıyır. Bunu müxtəlif baxış bucaqlarından dəyərləndirmək mümkündür.

Beynəlxalq miqyasda Azərbaycana və onun Liderinə artan inam

Azərbaycan Prezidentinin Antalya Diplomatika Forumuna dəvət almasını global miqyasda ölkəmizlə bağlı önəmli addım kimi dəyərləndirmək mümkündür. Son illərdə Azərbaycan müxtəlif beynəlxalq tədbirlərin keçirildiyi bir məkana çevrilib. Dünyada izlənilən nəvələri qatılıqlar fonunda Azərbaycanın dinamik inkişafı, möhkəm daxili sabitliyi, buradakı xalq-iqtidar həmrəyliyi və əlbəttə ki, cəmiyyətin tolerantlığı diqqətdən kənarda qalmır. Ayrı-ayrı beynəlxalq təşkilatlar ölkəmizin hər cəhətdən müsbət reallıqlarını nəzərə almaqla öz tədbirlərinin məhz Azərbaycanla keçirilməsini arzulayırlar. Ötən ilin noyabr ayında respublikamız BMT-nin ən böyük iqlim konfransına - COP29-a ev sahibliyi etdi. Bu, böyük məsuliyyət idi. Ancaq indiyədək ev sahibliyi etdiyi bütün beynəlxalq tədbirlərdə yeni yüksək standartlar müəyyənləşdirən Azərbaycan bu dəfə də bacardı və substantiv nəticələrə yadda qalan nailiyyətlər iqlim konfransı keçirməyə nail oldu. Bütün bunlar respublikamızın aparılan ardıcıl və məqsədyönlü siyasətinə sayəsində dünya miqyasında sayılıb-seçilən, yüksək nüfuz qazanan ölkəyə çevril-

diyini əyani şəkildə təsdiqləyir. Azərbaycanın dövlət başçısına növbəti beynəlxalq tədbirdə iştirak üçün dəvət göndərilməsini şərtləndirən digər mühüm amil isə Prezident İlham Əliyevin yüksək beynəlxalq nüfuzu ilə bağlıdır. Azərbaycanın dövlət başçısı milli səviyyədə qurucu və xalqı Lidər kimi qəbul olunur. O, eyni zamanda, davamlı sülh regional və global əməkdaşlığın dərinləşdirməsini, beynəlxalq həmrəyliyin gücləndirilməsini, dünya miqyasında təhlükəsizliyin təmin olunmasını, milli-dini-irqi ayrı-seçkililiyə son qoyulmasını hədəfləyən təşəbbüslər irəli sürür. Bu da dünyada təqdirə layiqdir. Son bir neçə ildə Prezident İlham Əliyevin Mərkəzi Asiya Dövlət Başçıları 5-ci Məşvərət Görüşündə, Asiyada Qarşılıqlı Fəaliyyət və Etimad Tədbirləri üzrə Müşavirənin (AQEM) 6-cı Zirvə Görüşündə, Şənxaq Əməkdaşlıq Təşkilatının sammitlərində, Ərəb Dövlətləri Liqasının 31-ci Sammitində, SPECA - Mərkəzi Asiya Ölkələrinin İqtisadiyyatları üçün Xüsusi BMT Programının Zirvə Görüşündə, Davos Dünya İqtisadi Forumunda iştirakı ölkəmizə və İlham Əliyevin liderlik keyfiyyətlərinə bey-

nəlxalq səviyyədə artan inamın, hörmətin əyani təəcəssümüdür. Prezident İlham Əliyev qatıldığı əksər beynəlxalq tədbirlərdə həmişə müzakirələrini konkretizə edib, müxtəlif məsələlərə öz münasibətini bildirir və səmərəli təkliflər irəli sürür. Bu günlərdə Bakıda, ADA Universitetində Pre-

zident İlham Əliyevin iştirakı ilə "Yeni dünya nizamına doğru" mövzusunda beynəlxalq forum keçirildi. Həmin tədbirdə, belə demək mümkündürsə, dünya gündəliyi çox incəliklə müzakirə olundu və dövlətimizin başçısı global əhəmiyyətli məsələləri konstruktiv əsasda dəyərləndirərək mühüm mesajlarını verdi. Bakıdakı tədbirin ardınca Prezident İlham Əliyev Antalya Diplomatika

Forumuna dəvət alıb. Belə görünür ki, Azərbaycan Prezidentinin dəyərləndirmələri və mesajları yəndə dünya siyasəti elitasının diqqət mərkəzindədir və diskussiyaların davam etdirilməsinə ehtiyac var. Burada Azərbaycanla Türkiyənin əksər məsələlərdə mövqelərini uzlaşdırmaqları da diqqət çəkmək yerinə düşür. Bu gün Azərbaycanla Türkiyənin əməkdaşlığı regional sabitlik və inkişaf üçün həlledici faktor qis-

minə çıxış edir. Müttəfiqlik münasibətləri böyük siyasətçi Heydər Əliyevin "Bir millət, iki dövlət" prinsipinə əsaslanan Azərbaycan və Türkiyə sülhün, davamlı əməkdaşlığın, ədalətli dünya nizamı qurulmasının, yaranan çağırışlar qarşısında güclü həmrəyliyə nail olmaqda gedən proseslərdə özünün maraqlarının iştirak Azərbaycanla Türkiyə dostluğunun, qardaşlığının və müttəfiqliyinin növbəti təsdiqidir. Həllində hipersilahlardan təbiiqə "yaşıl işıq" yandırılmamalı, ənənəvi diplomatiyadan istifadə olunmalıdır. Forum çərçivəsində aparılan müzakirələrdə Ankaranın birbaşa xarici siyasət maraqları sferasına daxil olan məsələlərə xüsusi diqqət yetirilir. Bu, qardaş ölkənin dünyanın aparıcı aktorları sırasında yer alması ilə bağlıdır. Təbii ki, Türkiyə artan imkanları ilə global miqyasda gedən proseslərdə özünün maraqlarının təmin olunmasına çalışır. Ancaq o da faktıdır ki, Ankaranın maraqları qəsbkarlığa, ilhaqa, digər ölkələrin və xalqların suverenliyinə xələl gətirməsinə əsaslanmır. Harada Türkiyə varsa, orada barış, diplomatiya, beynəlxalq hüquq və ədalət var.

Mübariz ABDULLAYEV

Dünya üçün yeni səmərəli müzakirə platforması

Antalya Diplomatika Forumu çox doğru olaraq dünya üçün yeni əlavəlişli müzakirə platforması kimi dəyərləndirilir. Forumun əsası 2021-ci ildə qoyulub. Qlobal səviyyədə il-dən-ilə artan maraqla, iştirakçı ölkələrin coğrafiyasının genişlənməsi, necə deyirlər, onun həyat qabiliyyətinin kifayət qədər yüksək olmasından xəbərdar. 2024-cü ildə keçirilən forumda 19 dövlət və hökumət başçısı, 148 ölkədən 250 nümayəndə, 16 beynəlxalq təşkilatın təmsilçisi bir araya gəlib. Dörd mindən çox qonaqın qatıldığı ADF2025-də dünyanın 140-dan çox ölkəsindən 20-dən artıq dövlət və hökumət başçısı iştirak edib. Tədbirdə 50-dən çox ölkə xarici işlər nazirləri də daxil olmaqla, 70-

dən artıq nazir təmsil edilir. Forumla, həmçinin təxminən 60 yüksək səviyyəli beynəlxalq təşkilatın nümayəndələri qatılıb. Tədbirin işini 50 ölkədən minə yaxın jurnalist işıqlandıracaq. Üç gün davam edəcək tədbir çərçivəsində iqlim dəyişikliyi, terrorizmlə mübarizə, humanitar yardım, rəqəmsallaşma, orçaq təhlükəsizliyi və süni intellekt kimi global gündəmin önəmli mövzularının müzakirə edilməsi 50-dən çox sessiyanın keçirilməsi nəzərdə tutulur. Tədbirdə müzakirələr aparılacaq mövzular Yaxın Şərqdən Asiya-Sakit okean regionuna, Afrikadan Latın Amerikasına qədər geniş coğrafiyaya əhatə edəcək. Budəfəki forum üçün "Parçala-

nan dünyada diplomatiyaya sahib çıxmaq" mövzusunun müəyyənləşdirilməsi heç də təsadüfi deyil. Hazırda dünyanın nizamı dəyişib. Qlobal mənzərə ciddi narahatlıqla doğurur. Biz məyusluqla müşahidə edirik ki, BMT getdikcə daha çox dərəcədə körsərsiz təsisatə çevrilir. Bir sıra hallarda beynəlxalq hüququn arxa plana keçdiyinə, bunun əvəzində güc amilinin, ikili yanaşmaların önə keçdiyinə şahid oluruq. İzənilən reallıqlar fonunda elə təsəvvür yaranır ki, diplomatiyanın önəmi azalıb, hər şeyi güc təbiiqi yolu ilə həll etmək mümkündür. Antalya forumunun ideyası isə bu təhlükəli tendensiyanın dayandırılmasının zəruriliyinə vurğu edir - geosiyasi və geoqiqtisadi məsələlərin

Vaşinqtondan Bakıya əməkdaşlıq mesajı...

Prezident Tramp Azərbaycanı Cənubi Qafqazın lideri kimi tanıyır

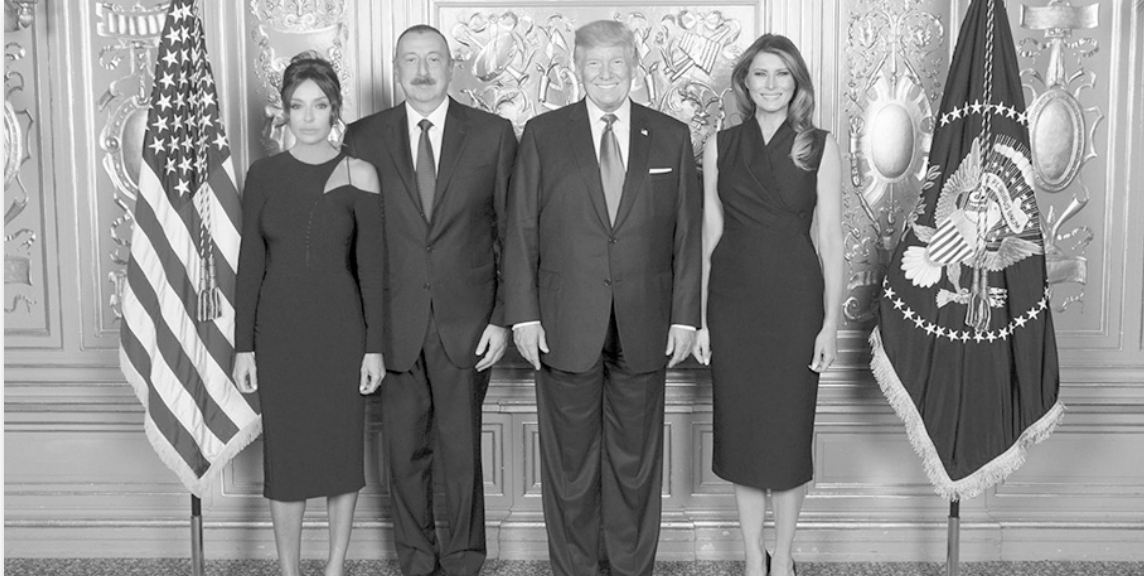
Yeni reallıqlarda Azərbaycanın global diqqət mərkəzində olması təsadüfi deyil. Xüsusilə, 2020-ci il Vətən müharibəsi və 2023-cü il antiterror tədbirlərindən sonra bölgədə

bərqərar olan təhlükəsizlik seqmenti cəlbədiçi hal almaqdadır. Azərbaycan isə bütövlükdə, prosesin mərkəzində yer alır - ön mühüm üstünlük isə Cənubi Qafqaz regionunun lider

dövləti olan Azərbaycanın apardığı uğurlu xarici siyasət kursunun həm aparıcı beynəlxalq təşkilatlar, həm də mühüm güc mərkəzləri tərəfindən diqqətlə izlənməsi, təqdir olunması

dır. Rəsmi Bakının bütün məsələlərdə nümayiş etdirdiyi qətiyyətli mövqe bütün tərəfləri bizə yaxınlaşdırır. Eyni zamanda, beynəlxalq məsələlərdə davranışlarımız, beynəlxalq hü-

quqa əsaslanmamız və yeni reallıqları nəzərə almadığımız strateji təmasları artırır. Təsadüfi deyil ki, dünyanın aparıcı güc mərkəzləri Bakını özünün strateji tərəfdaşı kimi xarakterizə edir.

Qeyd edək ki, ABŞ Prezidenti məktubunda ölkələrimizin birgə işləmə sahəsində zəngin tarixə malik olduğunu və qarşından gələn illərdə əldə edə biləcəyimiz möhtəşəm məqamları səbirsizliklə gözlədiyini vurğulayıb.

Həqiqətən də, Bayden-Blinken administrasiyasının hakimiyyətinə qədər Azərbaycan ilə ABŞ arasında ikitərəfli münasibət qarşılıqlı hörmət, dialoq və

zusu Vaşinqtonun Bakı ilə münasibətləri yeni mərhələyə daşıma istəyindən xəbər verir - indiki dövrdə yaranan mühüm perspektivlər isə göz önündədir. Belə ki:

- Azərbaycanın apardığı siyasət müasir global iqtisadi münasibətlər sistemində mühüm yeniliklər vəd edir ki, bu da ABŞ-in diqqətini ən yüksək səviyyədə cəlb edib;

- Ölkəmizin beynəlxalq terrorizmə qarşı mübarizədə ortaya qoyduğu qətiyyətli davranış unudulmayıb - Prezident Tramp bu istiqamətdə ardıcıl siyasət yürüdür və ABŞ Azərbaycanı vacib tərəfdaşı qismində görür;

- Enerji və iqtisadi mövzularda tutulan

Zəngin əməkdaşlıq tarixi...

mövqe yüksək dəyərləndirilir. Azərbaycanın global məkanda enerji təminatçısı kimi artan rolu Vaşinqtonun gözündən yayınmayıb; - Nəhayət, qarşısındakı perspektivdə imzalanaacaq sülh yeni iqtisadi mühitin oturmasına yaxından kömək edəcək.

Trampın məktubu...

Bu mənada, Donald Trampın prezident seçilməsinin ardından ABŞ-in Azərbaycanla daha müsbət yönlü əlaqələr arzusunda olmasını xüsusilə qeyd etmək lazımdır. Bəlli olduğu kimi, rəsmi Vaşinqton dünyanın iqtisadi-siyasi nəbzini formalaşdıran mühüm güc mərkəzlərindən biri sayılır Nəhəng iqtisadiyyata, müqayisəyölgəməz siyasi çəkilişə malik olan bu dövlətin Bayden-Blinken administrasiyasının hakimiyyəti dövründə bölgəyə nə-

zərən adekvat münasibət göstərməməsi, milli maraqları çərçivəsindən, ikitərəfli münasibətlər müstəvisindən deyil, erməniperəst rəkursdan çıxış etməsi təəssüf doğururdu. Amma son proseslər vəziyyətin köklü şəkildə dəyişdiyini deməyə əsas verir. Artıq Vaşinqton Azərbaycana qarşı tam fərqli - adekvat, əməkdaşlığı özündə ehtiva edən, global məsələlərlə bağlı tərəfdaşlığı əsas götürən siyasət yürüdür. Bunu, Prezident Trampın Azərbaycanın dövlət başçısı İlham Əliyevə ünvanladığı Novruz bayramı ilə əlaqədar təbrik məktubunda da görmək olar.

yüksək iqtisadi tərəfdaşlıq çərçivəsində inkişaf edib. Birləşmiş Ştatlar XXI əsrin ilk 20 ilində regionda formalaşdırmağa çalışdığı iqtisadi rəngarəngliyi, enerji əməkdaşlığını hər zaman təqdir edib. Bakının bütün sahələrdə nümayiş etdirdiyi mövqe ABŞ tərəfindən yüksək səviyyədə qarşılanıb. Bu isə həm də ABŞ-in Azərbaycanın yaxın tərəfdaşı olması həqiqətini ortaya qoyub - Prezident Trampın məktubunda səsləndirilən "birgə işləmək sahəsində zəngin tarix" bunu təsdiqləyir. Yeni nizamın astanasında global mühitin əsas və strateji iqtisadi-siyasi regionlarından sayılan Cənubi Qafqazın lider ölkəsi ilə işləmək ar-

Tramp Azərbaycanın lider mövqeyini təsdiqləyir...

Məktubda bildirilir ki, "Azərbaycanın tərəfdaşımız İsrailə dəstəyini və onunla dostluğunu dəyərləndirir, ölkənin və Ermənistanın regiona sülh gətirmək üçün atdığı addımları alqışlayıram".

Bəli, son illərdə artan kəskinliklər və siyasi-herbi təlatümlər mühüm narahatlıqlar formalaşdırıb - bunun fonunda, Azərbaycanın özünün prinsipial suverenlik məsələsini həll edən yeganə statusu daşması, qalib ölkə olduğu halda belə sülh təşəbbüsləri irəli sürməsi ABŞ üçün mühüm bir məqamdır.

Eyni zamanda, Yaxın Şərqdə artan xəttə qədəm qoyan bir sıra gərginliklərin həllində mühüm rol oynamaq imkanlarımız Vaşinqton tərəfindən yüksək qiymətləndirilir. Türkiyə ilə müttəfiq və qardaş, İsrail ilə dost olan Azərbaycan bu narahatlıqların aradan qalxması, sa-

bitliyin formalaşması, problemlərin dialoq yolu ilə tənzimlənməsi üçün hər zaman öz vasitəçisi rolunu təklif edib. Azərbaycanın bu kimi mühüm və məsuliyyətli bir vəzifəni özünə götürməyə isə həm mənəvi, həm də siyasi imkanları genişdir:

- Hər iki tərəflə ən yüksək səviyyədə münasibətlərimiz mövcuddur;

- Problemlərə baxış bucağı beynəlxalq hüquq əsasında tənzimlənir;

- Yalnız sülh və dialoq təşəbbüsü irəli sürürük;

- Dialoq üçün danışıqlar platforması təqdim edirik.

Beləliklə, Azərbaycan Cənubi Qafqazın lideri olduğunu bir daha sübuta yetirir - ABŞ isə bu statusu təsdiqləyir, Bakı ilə məhz regional lider kimi münasibətlərini müəyyənləşdirir.

Təbrik məktubunun sonunda qeyd olunur ki, "ölkələrimiz uğurlara doğru sürətlə irəlilədikcə Sizinlə işləməyi səbirsizliklə gözləyirəm. Birləşmiş Ştatlar Azərbaycanın suverenliyinin, müstəqilliyinin və ərazi bütövlüyünün sarsılmaz dəstəkçisi olaraq qalır".

Ortaya qoyulan bu mövqe isə Tramp administrasiyasının bölgəyə baxışının ön mühüm ştrixlərini özündə əks etdirir. Nəzərə alsaq ki, məhz Bayden-Blinken administrasiyasının fəaliyyəti nəticəsində münasibətlər böhranı bir vəziyyət almışdı, artıq yeni dönmədə proses özünün keçmiş - uğurlu əməkdaşlığa əsaslanan məcrasına dönmə imkanı qazanır. Təsadüfi deyil ki, Prezident Tramp özünün birincil dövlət başçısı olduğu dönmədə də iki ölkə arasında işgüzar tərəfdaşlığa əsaslanan bir münasibət olub. Bu dövrdə Tramp administrasiyası Azərbaycanla bağlı müsbət mövqe sərgiləyib və tərəfdaşlıq əlaqələrini vurğulayıb. Donald Tramp Azər-

Münasibətlər əvvəlki işgüzar məcrasına dönmür

baycan Prezidenti İlham Əliyevə mütəmadi olaraq təbrik məktubları göndərib. Xüsusilə Respublika Günü (28 may), Müstəqillik Günü (18 oktyabr) və digər mühüm tarixlərdə məktublarında Azərbaycan-ABŞ əlaqələrinin əhəmiyyətini vurğulayıb. 2017, 2018, 2019 və 2020-ci illərdə göndərilən məktublarda Tramp Azərbaycanın enerji təhlükəsizliyinə verdiyi töhfələri və beynəlxalq təhlükəsizlik sahəsində əməkdaşlığını yüksək qiymətləndirib. Tramp administrasiyası Azərbaycanın Cənub Qaz Dəhlizi layihəsindəki rolunu dəstəkləyib. 2018-ci ildə Prezident Tramp Bakıya ünvanladığı məktubda Azərbaycanın enerji sahəsindəki rolunun vacibliyini qeyd edərək, iki ölkə arasındakı əmək-

daşlığın gücləndirilməsini bəyan edib, eləcə də 2019-cu ildə ABŞ Dövlət Departamentinin rəsmiləri Azərbaycanın iqtisadi inkişaf istiqamətində atdığı addımları yüksək qiymətləndiriblər. 44 günlük müharibə dövründə Tramp administrasiyası Ermənistanı dəstəkləməyib və hər zaman olduğu kimi ölkəmizin ərazi bütövlüyünü tanıyıb - birmənalı şəkildə həmin dövrdə ABŞ-Azərbaycan münasibətləri strateji əməkdaşlıq xəttində inkişaf edib. Təsadüfi deyil ki, son məktubunda da Tramp bu məsələni xüsusi vurğulayaraq ABŞ-in ölkəmizin suverenliyinin, müstəqilliyinin və ərazi bütövlüyünün sarsılmaz dəstəkçisi olaraq qaldığını bəyan edib.

Pərviz SADAYOĞLU

TDT mühüm global aktora çevriləcək

Geniş coğrafiya, insan ehtiyatları, təbii ehtiyatlar, nəqliyyat marşrutları...

Yeni dünya nizamı ərəfəsində ənənəvi global birliklər bir çox çətinliklərlə üz-üzə qalıb. Xüsusilə, ötən əsrdə iqtisadi, siyasi, hətta hərbi hədəflər uğrunda bir "tavan" altında birləşmək "məcburiyyətdə"

qalan ölkələr tarixi-ənənəvi fikir ayrılıqlarının yeni motivlərini yaşayırlar. Yeni iqtisadi rəqlament fərdi maraqlar üzərində formalaşır - bu isə nəticə etibararı ilə regional əməkdaşlıq bağlarını

ən plana çıxarır. Eyni coğrafiyada yaşayan, global intqerasiya prosesinin ən aparıcı predmetlərindən sayılan milli kimliyə, etnik kökə bağlı funksional birliklər yaranan situasiyadan maksimum

istifadə edə bilər. Başqa sözlə, hazırda bu kimi birliklərin inkişaf perspektivi olduqca böyükdür. Yeni dövrdə daxili iqtisadi gücün təmərküzləşməsi, geocoğrafi hərbi müdafiə refleksinin artması, ən

mühüm ünsir sayılan nəqliyyat imkanlarının genişləndirilməsi və ən əsası beynəlxalq ticari şəbəkənin mühüm bir hissəsinə çevrilməsi qeyd edilən şansları bir neçə dəfə artırır.

Böyük potensialımız var...

Azərbaycanın TDT-nin gələcək inkişafı ilə bağlı yaratdığı geostrateji potensial ölçüyəgəlməzdir. Birliyin daha möhkəm təməllər üzərində inkişaf etməsi üçün ötən ilin yayında Şuşada imzalanan Qarabağ Bəyannaməsi təşkilatın tarixində yeni bir mərhələ yaradıb. Qarabağ Bəyannaməsi Türk dünyasının regionda və dünyada sülh, təhlükəsizlik, sabitlik, inkişaf və tərəqqi ideyalarına sadıq olan, türk xalqlarının ortaq etnik köklər, tarix, dil, mədəniyyət, ənənələr və dəyərlərinə söykənən ailə olduğunu bir daha ortaya qoydu. Səndəddə strateji tərəfdaşlığın daha da möhkəmləndirilməsi və dərinləşdirilməsi, TDT-nin kollektiv strategiyasının formalaşdırılması üçün siyasi, iqtisadi, nəqliyyat, müdafiə sənayesi, humanitar, təhsil və mədəniyyət sahələrində türk dövlətlərinin tam potensialından və imkanlarından istifadə edilməsinin vacibliyi qeyd edilir. Beləliklə, bu sənəd yeni dövr üçün TDT-nin əsas inkişaf konsepsiyasına çevrilir.

Beləliklə, yeni dövrdə yeni inkişaf yolu yaranan TDT Azərbaycanın fəal iştirakı ilə münasibətlərini daha da irəliyə daşımaq əzmini ortaya qoyur. Təsadüfi deyil ki, ADA Univer-

sitetində keçirilən "Yeni dünya nizamına doğru" mövzusunda beynəlxalq forumdakı çıxışında Prezident İlham Əliyev qeyd edib ki, Türk dünyasında ölkələr arasında münasibətlər bizim üçün çox vacibdir. Bizim üçün bu, xarici siyasətimizin əsas prioritetlərindən biridir: "Bizim tarix, etnik köklər, dil oxşarlıqları, mədəniyyət və adət-ənənələr birləşdirir və biz təşkilatı daha güclü və nəticəyə yönələn təşkilat kimi görmək istəyirik. Bu məqsədlə Azərbaycan əlindən gələni edir. Düşünürəm ki, üzv dövlətlər arasında qarşılıqlı fəaliyyət baxımından çox yaxşı mühit var. Mən üzv dövlətlər arasında ikitərəfli qaydada bütün bunları yaxından izləyirəm və görürəm ki, həm ikitərəfli, həm çoxtərəfli qaydada heç bir narazılıq yoxdur. Eyni zamanda, düşünürəm ki, hamımızın səyləri bugünkü sürətlə dəyişən dünyada kifayət deyil. Forumumuzun mövzusu həqiqətən göstərir ki, biz yubanmalı deyilik və təşkilatımızı mühüm global iştirakçıya çevirmək fürsətini əldən buraxmalı deyilik. Bunun üçün böyük potensial var. Geniş coğrafiya, insan ehtiyatları, təbii ehtiyatlar, nəqliyyat marşrutları mövcuddur".

Global məsələlərdə öz sözümüzü deməliyik...

Bəli, TDT-nin ön mühüm üstünlüklərindən biri etnik köklərə əsaslanmaması, qarşılıqlı maraqların qorunmasıdır. Biz, təşkilata üzvlük olarkı, orada bu və ya digər şəkildə təmsil olunan dövlətlərin hər birinin maraqlarına yüksək əhəmiyyət veririk - TDT-nin ən böyük fərqlərindən biri də məhz budur. Prezident çıxışında qeyd edib ki, Türk Dövlətləri Təşkilatının unikallığı onun etnik mənşəyə, ümumi köklərə, ənənələrə, ümumi dəyərlərə əsaslanmasıdır. Biz həmin dəyərlərlə bölüşürük: "Əgər Avropa İttifaqına baxsanız, tamamilə fərqli dəyərləri olan ölkələri görə bilərsiniz. Həmin ölkələrin xalqları bir-birindən tam şəkildə fərqlənir. Əgər Cənubu və Şimalı götürsək və bəzi ölkələrdə siyasi hadisələrə baxsaq görürük ki, onlar bir-birindən tam fərqlənir. Hazırda biz Avropa İttifaqında dəyərlər, mədəniyyət, ənənələr, miqrantlar, tariflər və sairə məsələlərdə xeyli narazılıqlar görürük. Belə bir hal Türk Dövlətləri Təşkilatında varmı? Yox. Bizdə yoxdur. Bu, bizi unikal edir. Bəs onda nə çatışır? Bizim güclü beynəlxalq fəaliyyətimiz. Bu, kifayət deyil və biz daha çox çıxış etməli, daha fəal olmalı və global məsələlərdə öz sözümüzü deməliyik".

Vurğulandığı kimi, Azərbaycan hər zaman TDT üzvü olan, orada təmsil olunan dövlətlərin hüquqlarının müdafiəsi üçün səy göstərib. Dost, qardaş, müttəfiq ölkələr arasında münasibətlərin inkişafına mühüm töhfələr verib - bu gün həmin fəaliyyət uğurla davam etdirilir. Yeri gəlmişkən, Azərbaycan Şimali Kipr Türk Respublikasının təşkilata qatılmasında olduqca mühüm rol oynayıb - eyni zamanda, bu ölkənin gələcək inkişafı ilə bağlı proseslərdə fəal iştirak edir. Prezident İlham Əliyev forumdakı çıxışında bildirib ki, Azərbaycan Şimali Kipr Türk Respublikasının Türk

Dövlətləri Təşkilatına müşahidəçi qismində qatılmasında mühüm rol oynayır: "Bunun necə baş verdiyini bilərsiniz, çox təfərrüatlara varmaq istəmirəm, amma biz bunu fəal şəkildə müdafiə edənlərdən olduq. Prezident Tatar

Müstəqil ölkə qurulana qədər...

Şuşada təşkilatın qeyri-rəsmi Sammitinə mənim tərəfimdən dəvət olunmuşdu və o, Şimali Kipr bəyragı ilə bizimlə idi. Beləliklə, bizim əlaqələrimiz davam edir. Bilirsiniz ki, vətəndaş cəmiyyətinin, Azərbaycan hökumətinin, parlamentinin nümayəndələri Şimali Kipr

Türk Respublikasına tez-tez səfərlər edir, Şimali Kiprdən Azərbaycana səfərlər həyata keçirilir. Yəni biz hər zaman qaradaşlarımızla, siyasətimiz hər zaman çox aydındır. Şimali Kiprdə öz dövlətinə sahib olmağa layiq qaradaşlarımıza necə kömək edə biləcəyimizi dəqiqə başa bir gündəmiş yoxdur".

Dövlət başçısı deyib ki, "Azərbaycana gəldikdə, mənə, Şimali Kiprdəki qaradaşlarımız arasında heç bir şübhə yoxdur ki, biz müstəqil ölkə qurulana qədər, sona qədər sizinlə olacağıq. Əlbəttə ki, beynəlxalq birlik tərəfindən tanınma qədər sizinləyik".

P. SADAOĞLU

Yeni Azərbaycan Partiyasının nümayəndələri IV Antalya Diplomatiya Forumunda iştirak edirlər

Aprelin 11-də Türkiyə Respublikası Prezidentinin himayədarlığı ilə bu ölkənin Xarici İşlər Nazirliyi tərəfindən təşkil edilən IV Antalya Diplomatiya Forumu (ADF) öz işinə başlayıb.

Dünyanın 140 ölkəsindən nümayəndələrin qatıldığı Forum çərçivəsində keçiriləcək 50-dən artıq panel iclasında regional və beynəlxalq təhlükəsizlik məsələləri, o cümlədən dünyanın müxtəlif bölgələrində münəfişə və müharibələr, terrorizm, iqlim dəyişiklikləri, enerji təhlükəsizliyi və digər problemlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılacaq.

Forumu açıq elan edən Türkiyə Respublikasının xarici işlər naziri Hakan Fidan müasir beynəlxalq münasibətlər sistemində xaos vəziyyətin hökm sürdüyünü vurğulayaraq istər regional, istərsə də global miqyasda sülh və təhlükəsizlik naminə əməkdaşlığın önəmini nəzərə çatdırıb, qabaqcıl ideyalar platforması olan Antalya Diplomatiya Forumunun bu xüsusta əhəmiyyətini vurğulayıb.

Forumda Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan çıxış edib. Xalqların rifah və tərəqqisi naminə beynəlxalq hüquq normalarına uyğun siyasətin vacibliyinə toxunan dövlət başçısı bəşəriyyəti narahat edən global problemlərin həllində diplomatiyanın müstəsna rolunu vurğulayaraq Antalya Diplomatiya Forumunun dünyada önəmli dialoq platforması kimi özünü təsdiqlədiyini bildirib.

Dövlət başçısı Türkiyənin xarici siyasət prioritetlərindən bəhs edərək ölkəsinin ədalətli beynəlxalq siyasi nizamın tərəfdarı kimi bəşəriyyətin firavan gələcəyi naminə dost dövlətlərlə işbirliyini dərinləşdirmək niyyətində və başlıca hədəflərinə çatmaq iqtidarında olduğunu söyləyib.

Yeni Azərbaycan Partiyasının nümayəndələri Forumun ilk günündə keçirilən bir sıra panel iclaslarına qatılıblar.

YAP Sədrinin müavini - Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov Forumun yüksək səviyyəli iştirakçı-

lارının şəərəfinə Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın və birinci xanım Əminə Ərdoğanın adından verilən rəsmi ziyafətdə iştirak edib.

IV Antalya Diplomatiya Forumu çərçivəsində YAP Sədrinin müavini - Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov ilə Türkiyənin hakim Ədalət və İnkişaf Partiyası (AK Parti) Sədrinin birinci müavini, Bursa millət vəkili Efkən Ala və xarici əlaqələr üzrə müavini, İstanbul millət vəkili Zafer Sırakaya arasında görüş də keçirilib.

AK Parti Sədrinin birinci müavini, Bursa millət vəkili Efkən Ala YAP nümayəndə heyətinin qardaş ölkəyə səfəri və Forumda iştirakının Azərbaycan-Türkiyə dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin daha bir bəzir nümunəsi olduğunu söyləyib.

Dəvətə və yüksək qonaqpərvərliyə görə rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti adından təşəkkürünü bildirən YAP Sədrinin müavini - Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov mötəbər beynəlxalq tədbir kimi An-

talya Diplomatiya Forumunun bütün iştirakçı tərəflər üçün faydalı olacağına və səmərəli nəticələr verəcəyinə əminliyini ifadə edərək Forumun işinə uğurlar arzulayıb.

Görüşdə dostluq, qardaşlıq və strateji mütəfiqliyə əsaslanan Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinin iki ölkənin liderləri - Prezident İlham Əliyev və Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanın məqsədyönlü siyasəti nəticəsində uğurla inkişaf etdiyi və ən yüksək səviyyəyə çatdığı bildirilib. Türkiyə ilə Azərbaycanın beynəlxalq platformalarda bir-birini fəal şəkildə dəstəkləməsinin milli maraqların təmini və strateji hədəflərin gerçəkləşdirilməsi baxımından əhəmiyyəti vurğulanıb. 2021-ci il 15 iyun tarixində imzalanmış Şuşa Bəyannaməsindən irəli gələn vəzifələrin yerinə yetirilməsinin həm iki ölkə arasında münasibətlərin inkişafı, həm də regionda çoxtərəfli işbirliyinin dərinləşdirilməsi və təhlükəsizliyin təmini baxımından önəmi diqqətə çatdırılıb. Qeyd olunub ki, Azərbaycan-Türkiyə birliyi Türk

dünyasında da əməkdaşlığın genişləndirilməsi, xüsusilə də Türk Dövlətləri Təşkilatının beynəlxalq münasibətlər sistemində önəmli güc mərkəzi kimi mövqelərinin möhkəmlənməsi və rolunun artması üçün yeni imkanlar yaratmaqdadır.

Görüş əsnasında Yeni Azərbaycan Partiyası ilə Ədalət və İnkişaf Partiyası arasında münasibətlərin yüksələn xətt üzrə inkişaf etdiyi, 2021-ci il iyunun 2-də imzalanmış Əməkdaşlıq Protokolu əsasında əksini tapmış vəzifələrin uğurla icra olunduğu məmnunluqla vurğulanıb, hakim partiyaların bundan sonra da dövlət maraqlarına əsaslanan milli məqsədləri inamla həyata keçirəcəklərinə əminlik ifadə olunub.

Milli Məclisin deputatı, Azərbaycan-Türkiyə dostluq qrupunun üzvü Ramil Həsən və partiyanın Mərkəzi Aparatının İnformasiya texnologiyaları və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin müdiri Nurlan Qələndərovun da iştirak etdikləri görüşdə qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər barədə müzakirələr aparılıb.

Mirzə Qədim İrəvaninin adı bu küçəyə verildi

Qərbi Azərbaycan İcmasının Bakıda əsas qərargahının yerləşdiyi küçənin adı dəyişdirilib.

Yeniazərbaycan.com xəbər verir ki, küçəyə Mirzə Qədim İrəvaninin adı verilib. Küçə indiyədək Gülnarə Qədimbəyovanın adını daşıyırdı.

Xatırladaq ki, Mirzə Qədim İrəvani 4 dekabr 1825-ci ildə anadan olub. O, Azərbaycan portretçisi və ornamentalist rəssamıdır. Azərbaycan panel rəssamlığının əsasını qoyub, yaradıcılığı Azərbaycanın yeni dövr təsviri sənətində vacib dəyişikliklə yadda qalıb.

Mirzə Qədim İrəvani Azərbaycan rəngkarlığının təşəkkülündə əhəmiyyətli rol oynamış böyük sənətkarlardandır. O, bir çox sahələri əhatə edən yaradıcılığında klassik Şərq miniatürü və xalq sənətinin zəngin ənənələrini Avropa realist boyakarlığının nailiyyətləri ilə ahangdar şəkildə birləşdirərək orijinal üslub formalaşdırıb, Azərbaycan təsviri sənəti tarixində yeni mərhələnin başlanğıcını qoymuşdur. Rəssamın zərif koloirli naxışlarla və ornamentli şəbəkələrlə işlənmiş, dərin bədii-

estetik təsir gücünə malik tabloları, monumental portret və kompozisiyaları kamil sənət nümunələri kimi bu gün də yüksək dəyərinə qoruyub saxlayır.

Mirzə Qədim İrəvani 1875-ci ildə vəfat edib. Bu il rəssamın 200 illik yubileyidir.

Prezident İlham Əliyev fevralın 14-də Mirzə Qədim İrəvaninin 200 illiyinin qeyd edilməsi haqqında sərəncam imzalayıb.

Milli Məclisin iclasında... Deputatlar iclasda 21 məsələni müzakirə ediblər

Aprelin 11-də Milli Məclisin növbəti iclası keçirilib. İclasın gündəliyinə 21 məsələ daxil edilib. Əvvəlcə spiker Sahibə Qafarova parlament nümayəndə heyətinin Özbəkistana səfərinin nəticələri haqqında məlumat verib. O bildirib ki, səfərdə məqsəd Qoşulmama Hərəkatı Parlament Şəbəkəsinin dördüncü konfransını təşkil edib, iştirak etmək və həmçinin, Parlamentlərarası İttifaqın 150-ci Assambleyasında və Assambleya çərçivəsində keçirilən Asiya Parlament Assambleyasının Koordinasiya iclasında iştirak etmək idi. S.Qafarovanın sözlərinə görə, hazırda Milli Məclisin sədri 5 beynəlxalq parlament təşkilatına, o cümlədən Qoşulmama Hərəkatının Parlament Şəbəkəsi və Asiya Parlament Assambleyasına sədrlik edir.

Spiker deyib ki, Parlamentlərarası İttifaqın 150-ci Assambleyası isə “Sosial inkişaf və ədalət naminə parlament fəaliyyətləri” mövzusunda həsr edilmişdi. Eləcə də Özbəkistanda Azərbaycanın sədrliyi ilə Asiya Parlament Assambleyasının Koordinasiya iclası da keçirilib. S.Qafarova Milli Məclisin nümayəndə heyətinin Özbəkistana işgüzar səfərini uğurlu hesab edib.

Sonra millət vəkili cari məsələ

lələrlə bağlı çıxış ediblər. Deputat Ceyhun Məmmədov bildirib ki, Prezident İlham Əliyev ADA Universitetinin təşkil etdiyi beynəlxalq forumda növbəti dəfə həm bölgəmiz, həm də dünyamız üçün çox mühüm mesajlar verib. Onun sözlərinə görə, Prezident İlham Əliyevin verdiyi mühüm mesajlar çox idi: “Bu mesajlar olduqca açıq, cəsur, ünvanlı və hədəfli idi. Onlardan biri Yaxın Şərqlə bağlı məsələlərdir. Bu gün Azərbaycan Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi uğurlu xarici siyasət nəticəsində Yaxın Şərqdə əsas aktorlardan birinə çevrilib. Bu gün Yaxın Şərqdə baş verən hadisələr bütün müsəlman dünyası tərəfindən diqqətlə izlənilir. Bu baxımdan Türkiyə ilə İsrailin Suriya ilə bağlı məsələləri müzakirə etmək üçün Azərbaycanı seçmələri Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi uğurlu və müdrik siyasətin göstəricisidir. Son proseslər bir daha göstərdi ki, Azərbaycan çox haqlı olaraq İsrailə münasibətlərin təməlini zamanında qoyaraq, uğurla inkişaf etdirdi”.

Deputat deyib ki, hazırkı dönmədə Azərbaycanın həm Türkiyə, həm də İsrailə münasibətləri inkişaf etdirməsi xüsusi əhəmiyyətə

malikdir. Burda ən önəmli məsələlərdən biri də Azərbaycanın türk dövlətləri ilə əlaqələrinə verdiyi önəmdir. Azərbaycan bu prosesin irəli aparılmasında əsas lokomotiv rollardan birini oynayır. Azərbaycan Şimali Kiprin Türk Dövlətləri Təşkilatı çərçivəsində məşvərətçi status almasında mühüm rol oynayıb.

Milli Məclisin İnsan hüquqları komitəsinin sədri Zəhid Oruc isə çıxışında deyib ki, Azərbaycan daim barışdırıcı mövqedən çıxış edib. Təkcə 2017-ci ildə ABŞ-Rusiya, 2020-ci ildə NATO-Rusiya yüksək səviyyəli görüşləri ilə global nizam-məhəz paytaxtımızda nail olmuşdular. Ölkəmizin barışdırıcı rolu ərəzilərimiz işğalda olanda da qəbul edilib. Yaxın Şərq, Mərkəzi Asiya və Cənubi Qafqaz arasında iqtisadi-siyasi və təhlükəsizlik bağları Bakıdan keçir. “Qarabağın xilaskarı İlham Əliyev İkinci Dünya müharibəsindən sonra tam və qəti qələbə ilə başa çatan tək savaşın qalibi kimi yeni münəqişələrin qarşısını alır. Azərbaycan İslam dünyasının ən böyük, yəhudi və xristian icmalarının təhlükəsiz evider. Torpaqlarımız fərqli millətlərin və dinlərin çiyn-çiyinə şəhidliyi ilə azad olunub.

İkinci Qarabağ müharibəsində qələbəmizdə İsrail silahları mühüm rol oynayıb. Azərbaycanlı-yəhudi diaspor təşkilatları erməni lobbisinin dağıdıcı təsirinin qarşısını alıb. Bakı ərəb dünyası ilə vasitəçi rolunda çıxış edib”.

Çari məsələlərlə bağlı çıxışlardan sonra gündəlikdəki məsələlər müzakirə edilib. Əvvəlcə bir sıra məhkəmələrə hakimlərin təyinatı və azad edilmələri ilə bağlı qərarlar qəbul olunub.

İclasda, həmçinin Vergi Məcəlləsində və digər 10 qanundakı dəyişiklik üçüncü oxunuşda qəbul edilib. Həmin qanunlar “Valyuta tənzimləməsi haqqında”, “Kommersiya siri haqqında”, “Hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı və dövlət reyestr

haqqında”, “Banklar haqqında”, “Sığorta fəaliyyəti haqqında”, “Bank olmayan kredit təşkilatları haqqında”, “İnvestisiya fondları haqqında”, “Qiymətli kağızlar bazarı haqqında”, “Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın ləqəlləşdirilməsinə qarşı mübarizə haqqında” və “Ödəniş xidmətləri və ödəniş sistemləri haqqında” qanunlardır.

Mülki Prosessual Məcəllədə və “İcra haqqında” Qanunda dəyişiklik edilməsi barədə sənədin müzakirəsi zamanı isə Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynli bildirib ki, zaman-zaman parlamentdə də məhkəmə qərarlarının icrası ilə bağlı məsələlər səsləndirilib. Onun sözlərinə görə, ədliyyə orqanlarında davam edən islahatlar xüsusən də məhkəmə qərarlarının icrası ilə bağlı öz töhfəsini verməkdədir: “Bildirmək istəyirəm ki, 2024-cü ildə icraya yönələn işlərin sayı rekord həddə çatmışdı, 380 mindən çox idi. Görülmüş tədbirlər və xidmətin səmərəli həyata keçirilməsi nəticəsində 2024-cü ildə son 5 ilin ən yüksək nəticəsi əldə olunub və təxminən 260 mindən çox iş icra edilib. Buna nail olmağın əsas səbəbi də ilk növbədə elektron və müntəzəqçi üsullardan istifadə olunmasıdır”.

Komitə sədri xatırladı ki, hazırda elektron icra portalı fəaliyyət göstərir: “Eyni zamanda, elektron hərrac portalı da artıq istifadəyə verilib. Əgər əvvəllər borclu tərəflər arasında narazılıq qalırdısa, indi elektron hərrac imkan verir ki, borclu və tələbbər razı qalsın. Qanun layihəsi də eyni zamanda elektron məhkəmə, elektron notariat, elektron icra sistemlərinin vahid məkanında fəaliyyət göstərməsini təmin edən vacib bir müddəadır. Eyni zamanda, borclunun ölkədən getmə hüququnun müvəqqəti məhdudlaşdırılması ilə bağlı dərinləşdirici amillərdir. Bu çox vacibdir. Əgər biz məhkəmə qərarlarının icra olun-

masını və statistikanın daha müsbət olmasının tərəfdarıyıqsa, onda borclu öz borcunu ödəmədən ölkəni tərk edə bilməməlidir. Bu, bir çox ölkələrdə mövcud olan müddəadır. Bizim qanunvericilikdə də bu var idi, amma indi daha da dərinləşdirilir”.

Müzakirələrdən sonra dəyişikliklər qəbul edilib.

İclasda, həmçinin “Silahlı Qüvvələri İntizam nizamnaməsinin təsdiq edilməsi haqqında”, “Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələri Qarnizon və qarovul xidmətləri nizamnaməsinin təsdiq edilməsi haqqında”, “Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələri Daxili xidmət nizamnaməsinin təsdiq edilməsi haqqında”, “Hərbi xidmətkeçmə haqqında” Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə” və “Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında” qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi müzakirəyə çıxarılıb. Qanun layihəsi hərbi qulluqçu hazırlayan xüsusi təyinatlı təhsil müəssisələrinin kursantlarının hüquqi statusunun daha ətraflı tənzimlənməsi, həmçinin bir sıra normaların təkmilləşdirilməsi məqsədilə hazırlanıb.

“Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında” Qanunun qüvvədə olan 28.3-cü maddəsinə uyğun olaraq, hərbi qulluqçu hazırlayan xüsusi təyinatlı təhsil müəssisələrinin kursantlarının həqiqi hərbi xidməti müddətli həqiqi hərbi xidmətə bərabər tutulur. Bununla əlaqədar olaraq layihədə müddətli həqiqi hərbi xidmət qulluqçuları hesab olunan əsgərlərə (matroslara) münasibətdə şamil olunan bir sıra normaların kursantlara münasibətdə də tətbiqi və bir sıra maddələrdə “əsgər” ifadəsindən sonra “kursant” ifadəsinin əlavə edilməsi təklif olunur. Müzakirələrdən sonra sənəd qəbul olunub.

Qeyd edək ki, millət vəkiliəri iclasın gündəliyində olan digər qanun layihələrini də qəbul ediblər.

Nardar BAYRAMLI

Nikbin ssenarilər...

Valyuta Fondunun yeni proqnozlarına əsasən, qeyri-neft mənbələri dayanıqlı inkişafı təmin edəcək

Beynəlxalq Valyuta Fondu (BVF) global iqtisadiyyatla bağlı proqnozlarını açıqlayıb. Fondun Azərbaycanla bağlı iqtisadi gözləntiləri nikbin ssenarilərə əsaslanır. Təşkilatın “World Economic Outlook” hesabatında qeyd edilir ki, Azərbaycanın makroiqtisadi göstəriciləri müsbət dinamikasını qoruyub saxlayacaq, 2025-ci il üzrə iqtisadi artım 3,5 faiz gözlənilməklə ÜDM-in nominal həcmi 134 milyard manat, 2027-ci ildə 2,4 faiz real artımla 145,8 milyard manat, 2028-ci ildə 2,4 faiz real artımla 153,6 milyard manat, 2029-cu ildə isə 2,5 faiz real artımla 162,2 milyard manat səviyyəsində fərz edilir.

2028-ci ildə 118 milyard manatdan çox qeyri-neft ÜDM-i gözlənilir

Hökumətin proqnozları da BVF- ilə üst-üstə düşür

Qeyd edək ki, BVF-nin iqtisadi artımla bağlı cari və ortamüddətli dövr üzrə proqnozları Azərbaycan hökumətinin inkişaf ssenariləri ilə təxmini olaraq üst-üstə düşür. Ortamüddətli Xərclər

ifadədə 0,3 faiz artacağı ehtimal edilir. Bu dinamika sonrakı illər üzrə davamlı şəkildə yüksələcək və 2028-ci ildə ÜDM-in tərkibində qeyri-neft sektorunun payı daha da artaraq 77,8 faizə çatacaq, neft-qaz sektorunun payı isə 22,2 faizə bərabər olacaq.

Ümumilikdə, 2028-ci ildə ÜDM-in 150,8 milyard manata (təxminən 89 milyard dollar), o cümlədən qeyri-neft ÜDM-in həcmi 117,2 milyard manata qədər artacağı gözlənilir.

Valyuta Fondunun ekspertləri, eyni zamanda, dayanıqlı fiskal konsolidasiyaya nail olmaq üçün Azərbaycana kompleks strategiyaya ehtiyac olduğunu vacib sayır. Belə ki, vergi bazasının genişləndirilməsi üçün vergi inzibatiçiliğinin daha da təkmilləşdirilməsi, yeni gəlir mənbələrinin müəyyən edilməsi istiqamətində əlavə addımların atılması zəruri hesab edilir.

Valyuta Fondunun ölkəmizin ortamüddətli dövr üzrə borc öhdəlikləri ilə bağlı gözləntiləri də müsbətdir. Proqnozlara görə, 2025-ci ildə Azərbaycanın ümumi dövlət və dövlət zəmanətli borcu ümumi daxili məhsulun ÜDM-in 28 faizini təşkil edəcək. Xarici borcun həddi isə ÜDM-in 10 faizdən xeyli aşağı olacaq.

E.CƏFƏRLİ

Bakı regionun enerji-nəqliyyat xəritəsini müəyyənləşdirir

Prezident İlham Əliyev ADA Universitetində keçirilən “Yeni dünya nizamına doğru” mövzusunda beynəlxalq forumda bildirib ki, Azərbaycan geosiyasi cəhətdən Cənubi Qafqazda, Xəzər dənizinin sahilində yerləşən bir ölkə olsa da, Mərkəzi Asiya ilə müxtəlif logistika-kommunikasiya xətləri ilə bağlantıları var. Xəzər dənizi bu bölgə ilə Azərbaycanı ayırsa da, praktiki əməkdaşlıq, nəqliyyat, Orta Dəhliz nöqtəyi-nəzərdən möhkəm körpülər qurulub. Orta Dəhliz bu coğrafiyalı sıx birləşdirməklə, həm də bütün tərəfdəşlərin öz nəqliyyat infrastrukturalarını, tranzit xətlərini yeniləşdirmək, müasir kommunikasiya xidmətləri qurmaq üçün də tələbatlar yaradıb. Nəticədə, ötən əsrin ortalarında qurulmuş köhnə logistika və nəqliyyat qovşaqları yenidən qurularaq ən modern xidmət səviyyəsini təmin etməyə imkan verir və həyata keçirilən dəyişikliklərin tezliyi, səmərəliliyi, iqtisadi rentabelliyi üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Asiya və Avropa arasında möhkəm körpülər qurulur

Dövlət başçısı qeyd edib ki, Azərbaycanın nəqliyyat infrastrukturuna, xüsusilə dəniz limanına, gəmiqayırma zavoduna, dəmir yolu müəssisələrinə və bu gün yaratdığımız digər logistik infrastrukturumuza yatırılan böyük investisiyalar önəmlidir. Orta Dəhlizə inteqrasiya istiqamətində fasiləsiz infrastrukturları yeniləyən ölkəmiz Bakı-Tbilisi-Qars

dəmir yolu xəttini modernləşdirib, Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarəti Limanının yükötürmə və yükötürmə gücünü artıraraq, qonşu ölkələrlə nəqliyyat bağlantılarının çevikliyi təmin edib. Nəticədə son illərdə təkcə Mərkəzi Asiyadan yox, həmçinin Azərbaycanın ərazisindən keçməklə Çindən Avropaya və əks istiqamətdə daşıyan yüklərin həcmi artmış

masını qeydə alıb. “Hesab edirik ki, bu, vacib bir aktivdir və Mərkəzi Asiya ölkələri ilə münasibətlərini yaxından qurmaq

istəyən istənilən beynəlxalq aktor üçün yenə də xəritəyə və Azərbaycan ilə Mərkəzi Asiya ölkələri liderləri

min etməkdir. Mərkəzi Asiya və Azərbaycanın bərpaulunan enerjisi güclərindən əldə edilən “yaşıl enerji”nin Avropaya nəqli yeni tranzit arteriyasını yaradır. Beləliklə, bölgədə 10-dan çox ölkənin təmsil olunduğu “yaşıl dəhliz”in gerçəkləşməsi ilə yeni tərəfdaşlığın yeni mərhələsi başlayıb. Digər ölkələrin tranzit zəncirinə qoşulmaq istəyi “yaşıl dəhliz”in daha böyük coğrafiyanı əhatə edəcəyindən və regional enerji habına çevriləcəyindən xəbər verir.

Azərbaycan, həmçinin birləşdirici və rifahlandırıcı aktor kimi Yaxın Şərq ölkələri və Körfəz Əməkdaşlıq Şurasına (KƏŞ) üzv ölkələr arasında sıx kommunikatıv təmasları möhkəmləndirir. Həmin bölgə ölkələri ilə qarşılıqlı hörmət və maraq əsasında çox güclü əlaqələrin qurulması yeni iqtisadi təşəbbüslərin, ticari qapılardan da açılmasını təşviq edir, müxtəlif investisiya layihələri üzərində fəal işləkliyi artırır. Respublikamızın KƏŞ blokunda yer almasından sonra əlaqələrin dinami-

casında siyasi müstəvidə qarşılıqlı əlaqələrə nəzər salmaq kifayətdir”.

Hazırda Orta Dəhlizdə yer almaq üçün Avropa İttifaqı (Aİ) ölkələrinin təklifləri dayanmadan artır. Polşa, Litva, Sinqapur, Bolqarıstan və Rumıniyanın müvafiq qurumlarının nümayəndələri mövcud nəqliyyat şəbəkələrinin əlaqələndirilməsi üçün tədbirlər

şərtləri hazırlanacağını vurğulayıblar. Eləcə də digər Aİ ölkələrinin bu nəqliyyat ailəsinə qoşulması çoxşəbəkəli həbın əhəmiyyətini daha da artırır.

Göründüyü kimi Azərbaycanın əsas oyunçu və mərkəzi coğrafiya olduğu Orta və ya TransXəzər Dəhlizinin fiziki coğrafi xəmi nəhəng bir geoiqtisadi platformaya çevrilir.

“Şimal-Cənub” və “yaşıl enerji” dəhlizlərində imkanlar böyüyür

Azərbaycan, həmçinin digər mühüm dəhliz - “Şimal-Cənub” dəhlizinin tərkib hissəsidir. Respublikamızın yerləşdiyi əlverişli və strateji mövqe bu nəqliyyat qovşağının da hərəkətliyi artması fonunda imkanlarını davamlı şəkildə böyüdür. Azərbaycan “Şimal-Cənub” nəqliyyat alyansını yaratdığı ölkələrlə sıx iqtisadi-ticarəti münasibətləri, birgə enerji-nəqliyyat proqramları sözügedən nəqliyyat dəhlizinin də global əhəmiyyətini artırır.

Azərbaycan, həmçinin region ölkələrinin gündəliyində önə çıxan global sinerjinin - “yaşıl enerji” halqasının genişlənməsində öncül təşəbbüsləri ilə seçilir. Azərbaycan, Gürcüstan, Rumıniya və Macarıstan, Türkiyə, Mərkəzi Asiya dövlətləri ilə “yaşıl enerji”nin inkişafı və ötürülməsi sahəsində strateji tərəfdaşlıq haqqında imzalanan sazişlər “Xəzər-Qara dəniz-Avropa Yaşıl Enerji Dəhlizi”nin formalaşmasını tə-

Körfəz ölkələri ilə əməkdaşlıq yeni reallıqlar yaradır

kası daha da genişləniib. Birgə fəaliyyət kursu aparıcı iqtisadi sektorları, o cümlədən energetika, bərpa olunan enerji, nəqliyyat, logistika, turizm, xidmət sahələrini inkişaf etdirmək üçün münbit şərait yaradır. Körfəz Əməkdaşlıq Şurasına üzv ölkələrin bəziləri ilə bir neçə birgə investisiya fondunun yaradılması isə bu inteqrasiyanın daha da güclənməsinə davamlı töhfələr verəcək.

Beləliklə, yeni nəqliyyat-enerji qovşaqlarında birgə əməkdaşlığın güclənməsi, habelə “yaşıl enerji” sahəsində sıx inteqrasiyaların dərinləşməsi, digər mühüm proqramlarda yaxın tərəfdaşlıq bütün ölkələrin təhlükəsizliyi, sabitliyi və rifahı üçün mühüm əhəmiyyət daşıyır. Bu proseslərin mərkəzində yer alan Azərbaycanın dövlətçiliyi və müstəqilliyini möhkəmləndirməsinə töhfə verir.

E.CƏFƏRLİ

“Sülh göyərçini”ndən atəş əmri...

Ermənistanın hərbi təxribatlarının pərdəarxası

Azərbaycan ilə Ermənistan arasında sülh müqaviləsinin mətninin razılaşdırılmasından sonra regionda dayanıqlı sabitliyin təmin edilməsi imkanı yaranıb. Rəsmi İrəvan sülh sazişini imzalamağa hazır olduğunu bəyan etsə də, bunun üçün məlum şərtləri yerinə yetirməyi unutmamalıdır. Amma görünən odur ki, erməni tərəfi yenə də spekulasiya etməklə məşğuldur. Əgər belə olmasaydı, özünü “sülh göyərçini” kimi təqdim edən Ermənistan sazişi imzalamaq üçün praktiki addımlar atmaq əvəzinə, şərti dövlət sərhədində hərbi təxribatlar törətməzdi.

Ermənistanın dəyişməz “ənənəsi”

Məlumdur ki, martın 13-də rəsmi Bakı iki ölkə arasında sülh müqaviləsi üzrə bütün bəndlərin razılaşdırıldığını və layihə üzrə danışıqların başa çatdığını bəyan edib. Erməni tərəfi də bu faktı təsdiqləyib, hətta müqavilənin imzalanmasının vaxtını və yerini müəyyən etmək üçün danışıqlara hazır olduğunu iddia edib. Əslində, isə bu, ənənəvi erməni hiyləgərliyindən başqa bir şey deyil. Çünki sülh üçün ümidlərin artdığı vaxtlarda erməni

tərəfi həmişə təxribatlar törədib. Ermənistan bu dəfə də ənənəsinə “sadiq qalıb”. Belə ki, sazişin mətnin razılaşdırılmasında sonra erməni tərəfi davamlı olaraq şərti sərhəddə təxribatlar törədib. Ermənistan hərbi birləşmələri Basarkeçər, Dərələyəz, Goru və digər ərazilərdə ordumuzun Naxçıvan, Kəlbəcər, Tovuz və s. istiqamətindəki mövqelərini atəşə tuturlar. Erməni hərbi birləşmələri tərəfindən sonuncu belə təxribat Azərbaycan

Müdafiə Nazirliyinin məlumatına görə, Tovuzqala rayonunun Seyrək Meşə yaşayış məntəqəsi istiqamətində olub. Belə ki, həmin ərazidə yerləşən erməni hərbiçiləri Azərbaycan Ordusunun mövqelərini atıcı silahlardan atəşə tutub. Bölmələrimiz tərəfindən qeyd olunan istiqamətdə adekvat cavab tədbirləri görüldü.

can mexanizminin yaradılı

Manipulyasiya nəticəsiz qalacaq

Lakin erməni tərəfi bütün bunları təkliz etməyə çalışır, Ermənistan ordusu tərəfindən atəşkəs rejiminin pozulması halının baş vermədiyini iddia edirlər. Erməni rəsmiləri atəşkəs rejiminin pozulması hallarının və ya oxşar məlumatların aradan qaldırılması üçün birgə Ermənistan-Azərbay-

masi təklifini tez-tez xatırlatmaqla məşğuldur. Əslində, bütün bunlar erməni tərəfinin manipulyasiyadan başqa bir şey deyil. Rəsmi İrəvan həm atəşkəs, həm konstitusiyada dəyişikliklər, həm də kommunikasiyaların açılması ilə bağlı qeyri-ciddi təkliflər və mülahizələr irəli sürür. 30 il Azərbaycana qarşı işğalçı siyasəti yürütmüş bir ölkənin hazırda özünü konstruktiv tərəf kimi təqdim etməyə çalışması absurdur.

Sual olunur, rəsmi İrəvan sülh müqaviləsini imzalamağa hazırdırsa, nə üçün şərti dövlət sərhədində davamlı hərbi təxribatlar törədib? Əlbəttə, erməni tərəfi əvvəlki təcrübəyə əsasən faktiki sülhə maraqlı olmadığını nümayiş etdirir. Təsədüfi deyil ki, Ermənistan hakimiyyətinin xarici auditoriyaya yönəl-

miş sülhə hazır olması barədə bəyanatlarla baxmayaraq, vaxtaşırı olaraq media-da Azərbaycanla yeni müharibəyə fəal şəkildə hazırlaşması barədə məlumat yayılır. Rəsmi İrəvanın son hərəkətlərinin bütün məntiqi, revansşi əhval-ruhiyyə ilə dolu və güclü şəkildə militarizasiya olunan, regionun tezliklə erməni tərəfinin təhrik etdiyi növbəti müharibə ilə üzləşəcəyi haqda fikirlər səsləndirilir. Sülh sazişi ilə bağlı danışıqların yekunlaşmasından sonra Ermənistanda müharibəyə hazırlıqların getdiyini sübut edən digər faktlar da var. Belə ki, kütləvi informasiya vasitələri tərəfindən son günlər Ermənistanın Azərbaycanla şərti sərhəddəki erməni postlarında mühəndis-is-təhkim işləri həyata keçirməsi barədə video-görüntülər yayımlayıb.

Region üçün təhdid

ropanın dəstəyinə nail olmaq və Parisin vasitəsilə Bakıya qarşı Qərbdən “sülh sazişinin imzalanması” çağırışlarını təşkil etməyi düşünür.

Görünən odur ki, Ermənistan Azərbaycana qarşı regional-regiondankonər təzyiq trayektoriyası formalaşdırmağa çalışır. Diplomatik addımlara paralel olaraq, şərti sərhəddə yenidən təxribatlara əl atmaları da beynəlxalq gün-

sından Qərbdən və Hindistan-dan yeni silahlar alınmasını özü üçün bir bəhanə kimi istifadə edə bilər. Yəni, bu təxribatlar Ermənistan ordusunun gücləndirilməsi cəhdi üçün də istifadə olunur. Mediada yayılan məlumatlara görə, Ermənistan yeni aldığı silahları sərhəddə toplayır. Bu, bir daha həmin silahların Paşinyan hakimiyyətinin dediyi kimi müdafiə üçün deyil, hücum

üçün olduğunu göstərir. Avropa İttifaqının “mülki missi-yasının” Ermənistanın son təxribatlarına səssiz qalması da bu baxımdan, ciddi suallar yaradır. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin ADA Universitetində “Yeni dünya nizamına doğru” mövzusunda keçirilən beynəlxalq forumda dediyi kimi Ermənistanın silahlandırılması Cənubi Qafqaz regionu üçün təhdid yaradır.

İrəvan məlum şərtləri yerinə yetirməlidir

Bütün hallarda, rəsmi İrəvanın hazırkı davranışı qəbulunmazdır. Erməni tərəfi analamlıdır ki, Azərbaycanın şərtlərini yerinə yetirməklə sülh sazişi imzalamalıdır. Yəni, sülh müqaviləsinin mətni üzrə danışıqlar yekunlaşsa da, sənədi imzalamaq üçün İrəvan məlum şərtləri yerinə yetirmə-

lidir. Belə ki, Ermənistan konstitusiyasında və digər normativ hüquqi aktlarda Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və suverenliyinə dair iddialar aradan qaldırılmalıdır. Paşinyanın və digər erməni rəsmilərinin “Ermənistan Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıyır” sözlərinin heç bir hüquqi qüvvəsi

yoxdur. Yəni bu məsələlər erməni şəxslərlə tənzimlənir. Ermənistanın konstitusiyasında, müstəqillik bəyannaməsində və parlamentinin qərarlarında ölkəmizə qarşı ərazi iddiaları hələ də mövcuddur. Ona görə də, Azərbaycan öz tələblərində haqlıdır.

Nardar BAYRAMLI

İstanbulda ikinci görüşün nəticələri

ABŞ və Rusiyanın bir-birinə ehtiyacı var

Vaşinqton və Moskva ikitərəfli diplomatik-siyasi münasibətlərin və əməkdaşlığın bərqərar olunması istiqamətində qarşılıqlı təmasları daha da gücləndirmək niyyətindədir. Yaxın zamanda Rusiyanın ABŞ-da, ABŞ-ın isə Rusiyada diplomatik missiyaları-

nın fəaliyyəti tam şəkildə bərpa oluna bilər. Artıq bu prosese start verilib. Qeyd edək ki, aprelin 10-da Rusiyanın İstanbuldakı baş konsulluğunda ABŞ və Rusiya nümayəndələrinin ikinci görüşü keçirilib. Rusiyanın ABŞ-dakı səfiri Aleksandr Darçiyev

və Dövlət Departamentinin Avropa və Avrasiya məsələləri üzrə köməkçisinin müavini Sonata Koulterin rəhbərliyi ilə keçirilən görüşdə əsas müzakirə predmenti iki ölkənin diplomatik nümayəndəliklərinin fəaliyyətinin bərpası ilə bağlı olub. Rusiya Prezi-

dentinin mətbuat katibi Dmitri Peskov jurnalistlərə açıqlamasında bildirib ki, İstanbulda 4-5 saat davam edən görüşdə ikitərəfli münasibətlərin nizamlanması və normalaşdırılmasının perspektivləri barədə ətraflı müzakirələr aparılıb. “Rusiya XİN və Dövlət

Departamenti arasında aparılan danışıqlar ikitərəfli münasibətlərin nizamlanması və normalaşdırılmasına yönəlmişdi. Bu danışıqlarda Ukrayna münasibətlərinin nizamlanması mövzusu müzakirə olunmayıb”, - deyə Kreml rəsmisi vurğulayıb.

Görüşdə hansı razılaşmalar əldə olunub?

Dövlət Departamenti və Rusiya XİN rəhbərliyi görüşün nəticələrini yüksək qiymətləndirib. Departamentin bəyanatında qeyd olunur ki, İstanbulda Rusiya ilə ABŞ arasında məsləhətləşmələr konstruktiv şəkildə aparılıb və tərəflər yeni təmas imkanlarını müzakirə ediblər. Rusiya nümayəndə heyətinin rəhbəri Aleksandr Darçiyev isə qeyd edib ki, ABŞ tərəfi ilə danışıqların ikinci raundu müsbət atmosferdə keçib. Onun sözlərinə görə, görüşdə tərəflər diplomatların gediş-gəlişini və onların vizasının rəsmiləşdirilməsini asanlaşdırmaq üçün gələcək tədbirlər görmək barədə razılığa gəliblər. Darçiyev, həmçinin

vurğulayıb ki, diplomatik missiyaların fəaliyyətinin bərpası ilə bağlı məsələlərin müzakirəsi zamanı Rusiya tərəfi ABŞ tərəfindən müsadirə edilmiş diplomatik əmlakın geri qaytarılması üçün “yol xəritəsi” üzərində işləməyə hazır olduğunu, o cümlədən diplomatların maneəsiz bank xidmətlərinin təmin edilməsinə dair sazişi əks etdirən nota mübadiləsinin zəruriliyini qarşı tərəfin diqqətinə çatdırıb. Bundan başqa, tərəflər danışıqları davam etdirmək barədə də razılığa gəliblər.

Məsələ ilə bağlı politoloq İlqar Vəlizadə “Yeni Azərbaycan” qəzetinə şərhində qeyd edib ki, Vaşinqton və Moskva diplomatik-siyasi münasibətlərin bərqərar olunmasında maraqlıdır. Onun sözlərinə görə, yaxın zamanda ABŞ-Rusiya münasibətlərində müsbət proseslərin baş verməsinin şahidi ola bilərik: “İlk növbədə qeyd edim ki, hər zaman dövlətlər

arası münasibətlərin qurulması, normalaşması və inkişaf etdirilməsində diplomatik nümayəndəliklər müstəsna və əhəmiyyətli rol oynayır. Ümumiyyətlə, diplomatik nümayəndəliklərin tərkibində müxtəlif sahələr - siyasi, hərbi, elmi, mədəni, texnoloji və iqtisadi-ticarə sahələrdə münasibətlərin qurulmasına cavabdeh olan diplomatlar var. Həmin şəxslər bu sahələrdə ikitərəfli əlaqələrin inki-

ABŞ və Rusiya dialoqda maraqlıdır

şaf etdirilməsi üçün söylər göstərir, əməli işlər görürlər. ABŞ-Rusiya münasibətlərinə gəlincə, hesab edirəm ki, yaxın dövrlərdə həm Dövlət Departamenti, həm də Rusiya XİN rəhbərliyi növbəti diplomatik-siyasi sahədə, hətta iqtisadi-ticarə və digər müxtəlif sahələrdə əlaqələrin canlanması, habelə konsulluqların fəaliyyətinin bərpası üçün birgə addımlar atacağı istisna deyil. Rusiya ilə ABŞ arasında məsləhətləşmələrin müdaxilə hala çevrilməsi ikitərəfli münasibətlərin normalaşmasına müsbət təsir göstərəcək. Bu gün ABŞ və Rusiyanın istərsə regional, istərsə də beynəlxalq münasibətlərin koordinasiya olunmasında qarşılıqlı maraqlara söykənən əməkdaşlığa ehtiyacı var. Ağ Ev və Kremlə bunu çox yaxşı başa düşürlər”.

Yunis ABDULLAYEV

Koalisiyanın arzuları...

Avropa ölkələri yeni təhlükəsizlik arxitekturası formalaşdırmağa çalışırlar

ABŞ-la yaşanan fikir ayrılıqları fonunda Avropa özünün təhlükəsizliyini gücləndirmək üçün müxtəlif planlar üzərində çalışır. Aprelin 10-da Brüsseldə “Arzuedənlər Koalisiyası” müdafiə nazirlərinin görüşündə də bu məsələ diqqət mərkəzində olub. Toplantıya Böyük Britaniyanın müdafiə naziri Con Hili və onun fransalı həmkarı Sebastian Lekornyu sədrlik edib. Bu barədə məlumatı Böyük Britaniyanın Müdafiə Nazirliyi yayıb.

Məlumat əsasən, Böyük Britaniya və Fransanın təşkilatçılığı ilə keçirilən görüşdə 30 ölkənin müdafiə naziri iştirak edib. Müzakirələrdə Ukraynada uzunmüddətli sülhün təminatı üçün çoxmillətli qüvvələrin hərbi planlaşması ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb, eləcə də hər bir ölkənin rəsmi Kiyevin təhlükəsizliyinə dəstək imkanlarından istifadə məsələsi nəzərdən keçirilib. Bununla yanaşı, Avropanın təhlükəsizliyinin daha da gücləndirilməsi diqqət mərkəzində olub.

Koalisiya “Ramştayn” formatını əvəzləyir?

Əslində, Ukraynaya hərbi yardımla bağlı “Ramştayn” təmas qrupu adlandırılan platforma mövcuddur. Ukraynada müharibə başlayandan “Ramştayn” formatının 30-a yaxın toplantısı keçirilib və bu müddətdə Kiyevə milyardlarla dollar hərbi yardım edilib. Fevralın 12-də Brüsseldə keçirilən 26-cı görüşdə isə təmas qrupuna Böyük Britaniyanın müdafiə naziri ilk dəfə olaraq Pentaqon rəhbərinin əvəzinə sədrlik edib. ABŞ Prezidenti Donald Trampın andıçmə mərəsimindən sonra Kiyevlə müttəfiq ölkələr qrupuna sədrlik Birləşmiş

Ştatların təşəbbüsü ilə Londona verilib. Bu platformanın üzvü olan Böyük Britaniya və Norveç bir neçə gün öncə Ukraynaya 450 milyon funt-sterlinq (580 milyon dollar) həcmində hərbi yardım ayırmıq barədə qərar qəbul edib.

“Reuters” agentliyinin məlumatına görə, həmin vəsait Kiyev üçün “yüz minlərlə” PUA-nın alınmasına, həmçinin nəqliyyat vasitələrinin və avadanlıqların təmiri və texniki xidmətinə yönəldiləcək. Eyni zamanda, Ukrayna yardımından radar sistemləri, tank əleyhinə minalar və pilotsuz uçuş aparatlarının alınması üçün istifadə edə biləcək. Bu açıqlamanın “Ramştayn” təmas qrupunun 27-ci iclasından öncə verilməsi təsadüfi deyil.

ABŞ olmadan Avropa təhlükəsizliyini təmin edə bilməyəcək

Almaniyanın müdafiə nazirinə Ukraynada Avropa qoşunlarını da daxil edə biləcək dəstək qüvvələrinin yaradılması planları barədə də sual verilib, lakin o, “bu cür məsələləri müzakirə etməyə” və “ağıllı və iddialı” qalmaqda üstünlük verəcəyini bildirib. O, əlavə edib: “Biz lazım olan yeri çatmağın bir yolunu tapacağıq, lakin o vaxta qədər bunu ictimai şəkildə deyil, daxildə müzakirə etmək daha yaxşıdır”.

Beləliklə, Avropa özünün yeni təhlükəsizlik arxitekturasını formalaşdırmağa çalışır. “Arzuedənlər Koalisiyası”nda Ukraynanın diqqət mərkəzində olması təsadüfi deyil. Çünki Ukrayna da Avropa ölkəsi hesab olunur. Bir sıra Avropa liderləri bu qənaətdədirlər ki, Rusiya Ukraynada öz məqsədlərinə nail olarsa, növbə onlara da çatacaq. Ona görə də, müdafiə və təhlükəsizlik strategiyası gücləndirilir. Tramp administrasiyasının Avropada ABŞ ordusunun miqyasının azaldılması zərurəti ilə bağlı açıq bəyanatlarından sonra Avropa dövlətləri konkret addımlar atmağa çalışırlar. Avropa dövlətləri dərk edirlər ki, ABŞ-ın iştirakı olmadan NATO-nun gələcəyi qeyri-müəyyəndir. Belə bir şəraitdə “Arzuedənlər Koalisiyası” ön plana çıxıb.

N.BAYRAMLI

“Arzuedənlər” Ukraynaya ordu göndərmək istəyir

Görünən odur ki, Tramp administrasiyasının Rusiya-Ukrayna müharibəsinə fərqli yanaşması “Arzuedənlər Koalisiyası” çərçivəsində də rəsmi Kiyevə hərbi dəstək məsələsini ön sıraya çıxarıb. Təsədüfi deyil ki, koalisiyanın martın 15-də Parisdə keçirilmiş sammitində Ukraynada atəşkəsin təmin edilməsi ilə bağlı təklif hazırlanmasında qərar verilməmişdi. Bununla yanaşı bir sıra Avropa dövlətləri Ukraynaya qoşun göndərilməsinə də tərəfdar olduqlarını bəyan ediblər. Belə ki, “The Times” qəzetinin məlumatına əsasən, sözügedən sammitdə Böyük Britaniyanın baş naziri Kir Starmer Ukrayna üçün 10 mindən çox hərəbçidən ibarət Qərb “sülhməramlı qüvvələri”nə dair planlarını açıqlamışdı. Qəzet öz mənbələrinə əsasən yazır ki, Ukrayna üçün sülhməramlı qüvvələrin yekun sayı Britaniyanın təmin etməyə hazır olduğu 10 min nəfəri keçəcək.

“The Times” onu da yazır ki, sammit iştirakçıları olan 35-ə yaxın ölkə görüşdə potensial “sülhməramlı” missiyaya silah, logistika və kəşfiyyat dəstəyi vermək barədə razılığa gəlib. Bununla belə, qoşunların əsas hissəsinin Böyük Britaniya və Fransa tərəfin-

dən təmin ediləcəyi gözlənilir.

Eyni zamanda, Almaniya da Ukraynaya yeni hərbi yardım paketi göndərəcək. Bu paketə Kiyevin uzun müddətdir ki, xahiş etdiyi mühüm silahlar daxil olacaq. Bu barədə Almaniyanın müdafiə naziri Boris Pistorius bildirib. Almaniya daha dörd “IRIS-T” hava hücumundan müdafiə sistemini raketlərlə və “Patriot” sistemləri üçün daha 30 raketlə təmin edəcək. O, deyib ki, Avropa liderləri Ukraynanın lisenziya əsasında yerli raket istehsal etmək istəyini müzakirə edirlər.

Qeyd edək ki, hərbi yardım paketinə digər silah-sursatla yanaşı, 15 “Leopard 1” əsas döyüş tankı, pilotsuz kəşfiyyat təyyarəsi və əlavə 100 min artilyeriya mərmisi də daxildir. Bütün paketə 300 idarə olunan raket olan 4 “IRIS-T” hava hücumundan müdafiə raket sistemi, 15 “Leopard 1A5” əsas döyüş tankı, 300 pilotsuz kəşfiyyat uçuş aparatı, 120 MANPADS, 14 artilyeriya sistemi, 100 yer müşahidə radarı, 30 “Patriot” idarəolunan raket, 5 döyüş məşini və 100 min ədəd patron daxildir.

Misir və İsrail arasında Qəzza ilə bağlı yeni təkliflər mübadiləsi aparılıb

HƏMAS hərəkəti və İsrail arasında danışıqlarda ABŞ və Qəttərlə yanaşı vasitəçi kimi çıxış edən Misir nümayəndələri və İsrail tərəfi Qəzza zolağında hərbi əməliyyatların dayandırılmasına dair yeni

təkliflər mübadiləsi aparıblar.

“Report” TASS-a istinadən xəbər verir ki, bu barədə “Asharq News” telekanalı məlumat yayıb.

Tərəflər bir-birinə “anklavda atəşkəslə bağlı yeni təkliflərin layihələrini” təqdim ediblər.

“Maan” agentliyinin məlumatına görə, Misirin təqdim etdiyi layihə “həm təhvil verilən girovlar, həm də İsrail həbsxanalarından azad edilməli olan fələstinli məh-

buslar baxımından İsrail tərəfindən qəbul edilməyə yaxındır”.

Qahirənin təşəbbüsü HƏMAS-ın İsrail və ABŞ vətəndaşlığı olan İdan Aleksander də daxil olmaqla sağ olan şəxslər və ya doqquz girovu, həmçinin Qəzza ərazisində həlak olmuş səkkiz girovun meyitlərini təhvil verməsini nəzərdə tutur.

İsrail isə ömürlük azadlıqdan məhrum edilmiş 150 ərəb də daxil olmaqla bir neçə yüz fələstinli

məhbusu azad etməlidir. 50 gün davam edəcək bu dövrə Qəzza əhalisinə humanitar yardımın çatdırılması bərpə ediləcək. Münaqişə tərəfləri arasında hərbi əməliyyatların dayandırılmasını və İsrail qüvvələrinin Qəzzadan çıxarılmasını şərtləndirən sazişin ikinci mərhələsi üzrə birbaşa olmayan danışıqların bərpası üçün atəşkəs dövrü 70 günə qədər uzadıla bilər.

ŞƏNBƏ ÜÇÜN NƏZM

SOL AĞRI

İndi mənim ruhumu
Oxşamır o məhnlər,
Oxşamır o nəğmələr.
İndi mənə dağ çəkir
Ruhuma göndərdiyin
Eşq ətirli kəlmələr.

O xoş günlər vardı ha,
Hamısı birçə-birçə
Silinib yaddaşından.
İndi də qucaq-qucaq
Kədər yağır içimdən,
Qəm tökülür başımdan.

Bu yarımcan ürəyə
Ağrılıq eyləyirsən,
Birdəfəlik yığış, get.
Sol tərəfim yıxılıb,
Sol yanıam viran qalıb,
O yandadır çıxış, get.

Gedəndə elə get ki,
Gedişini görməyim,
Addımın səs salmasın.
Ağlım da götür, get,
Apar onu götürüb,
Ağlın məndə qalmasın.

Sevil Gülnur
Geyinmişəm öynimə
Ayrıılığın biçdiyi
Dərdlərin ən yekəsin.
Yolların bağrın yaran
Səfil kimi göziyəm
Bu milyonlar ölkəsin.

BUZ QADIN

Ayağı büdrədi xəyallarımın,
Rəngli yuxularım qəfil dağıldı.
Günəşlə ulduzım heç barışmadı,
Bütün fəsilərim soyuqda qaldı.

Odlu baxışını yan et gözümdən,
Buz dağını əridib qaynadacaqsan.
Sevgi havasını kar idi ruhum,
Sən onu yerindən oynadacaqsan.

Şeirim asılacaq bir kor ümiddən,

Yarımcın ağrılar çıxacaq üzə.
Yanımda min illik hörmətim vardı,
Abrımı tökəcəək hissım kağıza...

Bir ağrı hayıqır sol tərəfimdə,
Ağlım hissələrimə baş əyir indi.
Mənim ürəyimdə doğulan şeir
Sənin nəfəsinə yaşayır indi.

Mən buz qadınıyam şimal
qütbünün,
Alova ögeyəm, atəşə yadam.
Belo isti-isti şeir yaşatma,
Səsində əriyib itirəm, adam...

SƏKKİZ DƏQİQƏ

Atasan qürurunu, keçəsən
inadından,
İncik olduğunu da çıxaran
yadından,
Boylanıb ümidlərin gündoğan
tərəfinə
Ona məktub yazasan bu gecə
öz adından.

Yazasan ki, susaraq həsrətimə alışma,
Gedişimə üsyan et, unutmğa çalış-
ma,
Aş bütün əngəlləri, sərhədləri
qırıb tök,
Aramıza sədd çəkən ayrılıqla barış-
ma.

Yazasan ki, bir addım məsafədə
dayanma,
Vüsal uzaq olsa da, çox yaxındır yol
amma.
Hər dönüş bir ümiddir, hər ümid bir
başlanğıc,
Ömür gözləmək üçün çox qısadır,
yubanma .

Yazasan, tənhalığın ağrısı da
səngimir,
Sənsiz seirlərim də dəyişib
ahəngini,
Ürəyim qəm bağlayıb adını
söyləməkdən,
Gözlərim yuyulmaqdan itirib öz
rəngini.

Yazasan ki, bilmirsən,
yoxluğuna əsirəm,
Səndən incimirəm e, mən
özümdən küsürəm.
Acığımı çıxıram sən sevdinin
hər şeydən -
Dodağımı yeyirəm, saçlarımı
kesirəm.

Yazasan ki, getməklə öz evimi
yıxmışam,
Sonra giley edəsən: Nə tez
yaddan çıxmışam...
Göz yaşın ləkə sala yazdığın
sətirlərə,
Kağızın sol küncünə yazasan:
darıxmışam...

Yazasan ki, sənin də qəlbinə
qəm yığılsa,
Gecələrin qoynunda ruhun qəfil
sıxılsa,
Dəsən ki, "darıxıram, qurban olum,
qayıt, gəl",
Allah haqqı, gələrəm, lap
dünya da dağılsa...

Ya da dəli şeytanın dediyinə
uyasan,
Səhərlərin birində qapısını
dəyəsən.
Səkkizcə dəqiqəyə sığdırıb
hisslərini,
Bir şeir oxuyasan,
"gəl barışaq" deyəsən...

“Yeni Azərbaycan” qəzetinə abunə olmaq istəyənlər aşağıdakı yayım şirkətləri ilə əlaqə saxlaya bilərlər:

“Azərpoçt” MMC PDM- 0125984955, 0552004544 F.Ş.Ruhid Hüseynov - 0124349301, 0505357898
“Azərmetbuatıyayımı” ASC - 0124411991, “Ziya LTD” MMC - 0124977696, 0503067744
0124404694
“Soma” MMC - 0125940252, 0503336969
“PressInform” MMC - 0703400100, 0504560835
“Qaya” MMC - 0125667780, 0502352343
“Qasid” MMC - 0124931406, 0124938343

6 aylıq abunə - 79,20 AZN
12 aylıq abunə - 158,40 AZN

Gəncləşən sahibkarlıq!

Dövlətin dəstəyi və stimullaşdırıcı tədbirlər gənclərin biznes sektorunda payını artırır

Ölkəmizdə gənclərin ən çox təmsil olunduğu sahələrdən biri də sahibkarlıqdır. böyük Dövlət dəstəyi sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olmaq istəyən və ya biznesini quran gənclərin bu sahəyə axınında mühüm stimullaşdırıcı rol oynamaqdadır. Xüsusilə də bacarıqlı və innovativ ideyalı gənclərə dövlətin ətətlə dəstək tədbirləri onlarda işgüzarlığı yüksəkdir. Dövlət başçısının tapşırığına əsasən, paytaxt Bakı və bölgələrdə fəaliyyət göstərən gənclərin sahibkarlıq təşəbbüsünün dəstəklənməsi, yeni biznes və məşğulluq imkanlarının yaradılması istiqamətində davamlı layihələr həyata keçirilir.

Sahibkarlıq ekosisteminin inkişafında gənclərin rolunun, sahibkarlığa marağı olan gənclərin bilik və bacarıqlarının artırılması, onların potensialının üzə çıxarılması və təşəbbüslərinin dəstəklənməsi istiqamətində atılan addımlar öz müsbət bəhrəsini verməkdədir. Ənənə halını alan Gənc Sahibkarlar Forumunun keçirilməsi isə gənclərin sahibkarlığa meylinin daha da artmasında böyük stimullar yaradır. Bu Forumların başlıca məqsədi gənclər arasında sahibkarlıq fəaliyyətinin təşviqi, biznes layihələrinin reallaşdırılması istiqamətində mövcud imkanlar və dövlət dəstəyi mexanizmləri haqqında onların məlumatlandırılması, öz bizneslərini qurmaları üçün ilkin biliklərə yiyələnmələrinə dəstək olmaq, sahibkarlıq subyektlərinin şəbəkələşməsidir.

“Startup” şəhadətnaməsi almış KOB-ların 30 faizdən çoxu gənclərdir

Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyindən (KOBİA) verilən məlumata görə, 2024-cü ildə qurumun təşkil etdiyi biznes üzrə bilik və bacarıqların artırılmasına dair təlim, məsləhət və biznes planın hazırlanması xidmətlərindən faydalananların 40 faizini gənclər təşkil edib. Biznes subyekti vergidən azad edən “Startup” şəhadət-

naməsi almış KOB-ların 30 faizdən çoxu, qrant dəstəyindən yararlanmış sahibkarların isə 30 faizi gənc sahibkarlar və startaplardır. KOBİA-nın dəstəyindən yararlanmış sahibkarların və biznesə başlamaq istəyən şəxslərin payı isə daha da artmaqdadır.

“Gənclərin biznes emalatxanası”

KOBİA gənclərin sahibkarlıq fəaliyyətinə təşviqi və bu sahədə onların təşəbbüslərinin dəstəklənməsi üçün peşə və ali təhsil müəssisələri ilə birgə əməkdaşlıq edir. Bu əməkdaşlıq çərçivəsində agentliyin biznes üzrə mütəxəssisləri müxtəlif peşə və ali təhsil müəssisələrinin tələbələri ilə görüşərək sahibkarlıq fəaliyyəti, bu sahədə dəstək alətləri üzrə ilkin məlumat verir, gənclərin suallarını cavablandırır. Həmçinin biznes fəaliyyətinə marağı olan tələbələr üçün təlimlər təşkil edilir.

Eyni zamanda, KOBİA və tərəfdaş qurumların birgə təşkilatçılığı ilə gənclərin biznes təşəbbüslərinə dəstək məqsədilə müxtəlif la-

yiyə və proqramlar həyata keçirilir. Gənclərin biznesə başlaması üçün ilkin dəstəyi təmin edən “Gənclərin biznes emalatxanası” və biznes ideyalarını maliyyələşdirilməsinə töhfə verən “Bizdə biznesə” layihələrindən 60 gənc faydalanıb. Agentliyin “KOB könüllüləri” proqramı da idarəetmə, biznes və menecment ixtisasları üzrə təhsil alan tələbə və magistrlərin sahibkarlıq sahəsində ilkin biliklərə yiyələnmələri üçün faydalıdır. Bu gündə 700-dən çox gənc proqramı uğurla başa vurub. Onlar arasında özəl sektorda çalışan gənclər xüsusilə seçilir.

Azad ərazilərdə 2575 yeni iş yeri yaradılıb

Gənc biznes ordusunun fəallığı işğaldan azad edilmiş ərazilərdə də müxtəlif layihələrin icrasında, habelə

məşğulluq imkanlarının təmin edilməsində əhəmiyyətli rol oynamaqdadır. Dövlət Statistika Komitəsinin apardığı hesablamalara görə, gənclərin aktivliyi sayəsində hər il azad ərazilərdə iş yerləri göstəricisinin sayı yüksəlir. 2024-cü il ərzində işğaldan azad edilmiş rayonlarda 2575 yeni iş yeri yaradılıb ki, bu, əvvəlki illə müqayisədə 2.1 dəfə artım deməkdir.

Azərbaycan
Respublikasının
Medianın İnkişafı
Agentliyi

Məqalə “Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi”nin maliyyə dəstəyi ilə “Azad sahibkarlığın və liberal iqtisadiyyatın təşviqi” istiqaməti üzrə hazırlanmışdır

Ötən il ərzində ən çox yeni iş yeri Xankəndi və Laçında yaradılıb. Belə ki, hesabat dövründə Xankəndidə 702, Laçında isə 471 yeni iş yerləri yaradılıb. Həmin dövrdə azad edilmiş rayonlarda 380 yeni müəssisə və təşkilat, 3815 yeni fərdi sahibkarlıq subyekti dövlət qeydiyyatından keçib. Əvvəlki illə müqayisədə yeni yaradılmış müəssisə və təşkilatların sayı 2.6 dəfə, fərdi sahibkarların sayı isə 43.3 faiz artıb.

106 dəqiqə davam edən uçuş...

64 il əvvəl sovet kosmonavtı Yuri Qaqarin “Vostok” adlı kosmik gəmi ilə insan sivilizasiyası tarixində ilk dəfə fəzaya yollanmışdı. Gündümüzdə bu tarix Ümumdünya Aviasiya və Kosmonavtika Günü kimi qeyd edilir. Bu səma fəsanəsi ona birləşdirilmiş “8K72” adlı sürətləndirici raketlə 1961-ci il aprelin 12-də SSRİ Müdafiə Nazirliyi-

Aviasiya və Kosmonavtika günüdür

nin V elmi-tədqiqat poliqonundan start götürmüşdü. Startdan 12.5 dəqiqə sonra kosmik gəmi sürətləndirici raketdən ayrılıb və Yer kürəsinin orbitinə çıxmışdı.

Tarixdə ilk idarə olunmuş kosmik uçuş missiyası 106 dəqiqə da-

vam etmişdi. Bu missiya insanın müasir texnologiyalarla Yer orbitinə mənimsənilməsi yolunda yeni dövrün başlanğıcı sayılır.

Beynəlxalq Kosmonavtika Günü əvvəllər ancaq SSRİ-də keçirilirdi. Amma artıq belə deyil. Belə

ki, BMT-nin Baş Assambleyasının 65-ci sessiyasında yekdilliklə qəbul edilən qətnaməyə əsasən 12 Aprel Beynəlxalq Kosmosa Uçuş Günü (“Space Probe Day”) kimi bütün dünyada qeyd olunur. Başlanğıcda kosmosun tədqiq edilməsi, ABŞ və SSRİ arasında strateji yarış şəklini alsada da, sonralar bu, bir əməkdaşlığa çevrildi...

Bu günə qədər kosmosa nə qədər insan uçub?

Kosmonavtika tarixində ilk beynəlxalq uçuş isə 15 iyul 1975-ci ildə gerçəkləşib. Uçuşa rəhbərliyi Sovet gəmisi “Soyuz-19” və Amerika gəmisi “Apollon” edirdi. ABŞ kosmonavtlarının Aya uçmasını çıxarmaqla, bütün digər il addımlar SSRİ tərəfindən atılıb. Məlumatlara görə, bu günə qədər kosmosa təqribən 517 insan

uçub. Onlardan 55-nin qadın olduğu deyilir. 22 kosmonavt isə indiyədək müxtəlif həyatını itirib.

XXI-ci əsrdə kosmik texnologiyalarda təəccübləndirici inkişaf özünü göstərir. On minlərlə kosmik peyk Yer ətrafında fırlanır, kosmik vasitələr Aya enir və oradan torpaq nümunələri götürür.

tinin Kuru kosmodromu tərəfindən də sınaqdan keçirildi. “Azerspace-1” in təbii zonasına Avropa, Qafqaz, Orta Asiya, Yaxın Şərq və Afrika ölkələri daxildir.

Azərbaycanın peyk operatoru “Azərkosmos” ASC Qafqaz re-

Azərbaycanın ilk rabitə peyki

gionunda ilk peyk operatorudur. Azərbaycanın “Azerspace-2”/“İntelsat 38” geostasionar peyki isə 25 may 2018-ci ildə işə salındı.

Ümumilikdə, orbitə müxtəlif məqsədləri yerinə yetirən üç Azərbaycan peyki buraxılıb: “Azerspace-1” (2013), “Azersky”

(2014) və “Azerspace-2” (2018). “Azerspace-1” Afrika, Mərkəzi Asiya, Yaxın Şərq və Avropaya, həmçinin “Azersky” bütün dünyaya, o cümlədən “Google” kimi iri amerikan şirkətlərinə telekommunikasiya xidmətləri göstərir.

Qeyd edək ki, Azərbaycan növbəti peykini 2026-cı ildə orbitə buraxacaq. Peyklə bağlı keçirilmiş tenderdə Avropa, Asiya və ABŞ-dan 20-dən çox şirkət iştirak edib. Onların arasında qiymət və keyfiyyət üzrə ən yaxşısı, bu sahədə dünyada liderlərdən olan İsrail şirkəti seçilib. Beləliklə, Azərbaycanın yeni peykini orbitə İsrail şirkəti çıxaracaq.

Yeganə BAYRAMOVA

Azercell və Azərbaycan Milli Paralimpiya Komitəsi əməkdaşlığı davam etdirir

“Azercell Telekom” MMC sağlamlıq imkanları məhdud uşaqların idmana cəlb olunmasını və onların cəmiyyətə uğurlu integrasiyasını dəstəkləyir. Azərbaycan lider mobil operatoru “Azercell Telekom” MMC və Azərbaycan

Respublikası Milli Paralimpiya Komitəsi uzunmüddətli əməkdaşlıqlarını davam etdirir. Bu tərəfdaşlıq çərçivəsində 2025-ci il ərzində sağlamlıq imkanları məhdud 120-dək uşaq parastolüstü tennis, parapauerlifting, paracüdo, paraüzgüçülük və parataekvondo kimi paralimpiya idman

növləri üzrə müxtəlif tədbirlərdə iştirak edəcəkdir.

İnklüziv idmanın inkişafına töhfə verməyi və sağlamlıq imkanları məhdud uşaqların potensiallarını reallaşdırmalarına imkan yaratmağı hədəfləyən Azercell, 2014-cü ildən etibarən Uşaq Paralimpiya

Hərəkətim dəstəkləyir. Şirkətin dəstəyi sayəsində bu illər ərzində yüzlərlə uşaq idmanla məşğul olmaq imkanı əldə edib, Uşaq Paralimpiya Komitəsinin fəaliyyət dairəsi genişlənib. Bu təşəbbüs ölkədə Paralimpiya Hərəkətinin inkişafı ilə yanaşı, həm də sağlamlıq imkanları məhdud uşaqların fiziki və psixoloji inkişafına, onların motivasiyasının və sosial integrasiyasının güclənməsinə müsbət təsir göstərmişdir.

Təsisçi:
Yeni Azərbaycan Partiyası
Baş redaktor:
Alıqş HƏSƏNOĞLU

www.yeniazərbaycan.com
mail@yeniazərbaycan.com
Ünvan: Bakı - AZ-1000. Üzəyir Hacıbəyli - 66

Telefonlar:
598-37-76, 498-82-21
498-81-24, 498-19-84

İndeks: 67100
Lisensiya: N-B-317
Tiraj: 4873
Sifariş: 716

“Kapital Bank” ASC-nin Nərimanov rayonu filialı
h/h - 33080019443900419109
kod - 200093
VÖEN - 1500486601

Qəzet “Yeni Azərbaycan”ın bilgisayar mərkəzində yığılıb, səhifələnilir və “Azərbaycan” nəşriyyatında ofset üsulu ilə çap edilir.

Qəzet 1993-cü ilin
aprel ayından nəşr olunur.
Məsul nəvbətçi:

Yeganə Bayramova